

Raadsvoorstel

Vergadering	: 24 april 2012	
Nummer	: Raad 2012/024	
Datum voorstel	: 27 maart 2012	
Portefeuillehouder	: Ad Cardon (078) 770 6002	ad.cardon@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Sharon van Nes (078) 770 6104	s.van.nes@alblasserdam.nl
Onderwerp	: Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo"	
Soort voorstel	: Sociaal identiteitsperspectief. Alblasserdam is rijk in haar sociale structuren en dit moet naar de toekomst gekoesterd worden omdat dit het cement is van de bestaande gemeenschapszin. Mensen die zich van buiten vestigen, hebben vaak gekozen voor Alblasserdam vanwege de kleinschaligheid in combinatie met voldoende voorzieningen. Vanwege mogelijke spanningspunten tussen jong en oud en allochtoon of autochtoon moet de sociale infrastructuur een belangrijk aandachtspunt blijven in het gemeentelijk welzijns- en accommodatiebeleid.	

Samenvatting:

Met het voorliggende Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo" wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om elke vier jaar een plan op te stellen waarin de visie en het beleid aangaande maatschappelijke ondersteuning beschreven wordt. Er komt veel op de gemeente en haar burgers af deze beleidsperiode door ontwikkelingen als De Kanteling, overheveling extramurale begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo en de te verwachte forse rijksbezuinigingen. Bovenal willen wij de sociale infrastructuur behouden en waar mogelijk versterken, kwetsbare burgers ondersteunen ter preventie van zwaardere vormen van zorg en ondersteuning en zorg bieden aan de meest kwetsbaren in onze samenleving. Dit alles dient te gebeuren binnen de rijksbijdrage die wij voor de uitvoering van de Wmo ontvangen en de bestaande budgetten in de begroting.

Voorstel:

1. Het Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo" vast te stellen
2. Het financiële kader vast te stellen conform het kopje 'Wat mag het kosten' en paragraaf 8.2 van het Wmo beleidsplan 2012-2015.
3. In te stemmen met verdere uitwerking van de beleidsopgaven in een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma, dat middels een raadsinformatiebrief aan u wordt voorgelegd.

---

1. Wat is de aanleiding?

Gemeenten dienen op grond van artikel 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een plan op te stellen dat richting geeft aan de te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning. Dit beleidsplan geldt voor een periode van maximaal vier jaar. Het Wmo

beleidsplan "Samen bouwen aan de Wmo" is per 1 januari 2012 verlopen. Op 27 juni 2011 heeft de gemeenteraad de startnotitie 'Proces naar het Wmo beleidsplan 2012-2015' vastgesteld. Hiermee heeft de raad het proces om te komen tot een nieuw en actueel beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning vastgesteld. Vervolgens zijn in een nota van uitgangspunten de inhoudelijke kaders voor het nieuwe beleid beschreven. In een Bijeenkomst Informatie en Opinievorming op 13 september 2011 zijn de uitgangspunten aan de gemeenteraad gepresenteerd. In een concept Wmo beleidsplan zijn de kaders uitgewerkt tot concrete beleidsopgaven voor de komende vier jaar. Maatschappelijke partners hebben gedurende een periode van zes weken de gelegenheid gehad te reageren op dit conceptplan. De ontvangen reacties zijn verwerkt in een memorie van antwoord dat als bijlage aan het definitieve Wmo beleidsplan 2012-2015 is toegevoegd. De reacties hebben niet geleid tot grote wijzigingen in het beleidsplan, de aangedragen punten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het beleid.

2. Wat willen we bereiken?

Meer Alblasserdammers doen (volwaardig) mee in de samenleving, dit hebben wij benoemd in het hoofddossier Meedoen van het collegeprogramma 2010-2014.

Aan de hand van de in het concept beleidsplan beschreven ontwikkelingen, de geformuleerde visie en verzamelde input uit het maatschappelijk veld komen we tot de volgende algemene uitgangspunten:

- Onder invloed van ontwikkelingen als De Kanteling, overheveling extramurale begeleiding uit de AWBZ en bezuinigingen vanuit de rijksoverheid zien we dat de *draaglast van de burger zwaarder wordt*.
- Als gemeente zien we daarbij de *plicht / verantwoordelijkheid* om de *draagkracht van de burger te versterken*

Als we dit toepassen op het stoplichtmodel dat in de Nota van uitgangspunten is gepresenteerd dan komen we tot drie algemene doelstellingen:

1. Wij willen de sociale infrastructuur behouden en waar mogelijk versterken.
2. Wij willen kwetsbare mensen ondersteunen en wij willen voorkomen dat deze mensen zichzelf niet meer kunnen redden in de maatschappij en gebruik moeten maken van zwaardere (en duurdere) vormen van zorg.
3. Wij geven ondersteuning en zorg aan de meest kwetsbaren in onze samenleving.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering (inclusief planning)

In de hoofdstukken 5, 6 en 7 van het Wmo beleidsplan zijn voor de drie bovengenoemde doelstellingen concrete beleidsopgaven geformuleerd. Hier gaan wij in de beleidsperiode 2012-2015 mee aan de slag. Wij zullen hiertoe een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma opstellen.

Evaluatie

In paragraaf 8.4 van het beleidsplan staat beschreven hoe wij gaan evalueren. Bij de beleidsopgaven zijn prestatie-indicatoren opgenomen die evaluatie mogelijk maken. Daarnaast laten wij jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren conform de wettelijke verplichting.

Juridische aspecten

n.v.t.

4. Wat mag het kosten?

In de nota van uitgangspunten is reeds aangegeven dat het nieuwe beleid moet passen binnen de huidige begroting en de rijksbijdrage Wmo. Volgens de septembercirculaire 2011 ontvangt Alblasserdam voor 2012 e.v. een netto rijksbijdrage van € 1.874.853,-. Na afdracht van onze bijdrage aan de Sociale Dienst Drechtsteden voor de uitvoering van prestatieveld 6 (Individuele voorzieningen), resteert voor de lokale uitvoering van het Wmo beleid € 154.112,-. In paragraaf 8.2 van het Wmo beleidsplan 2012-2015 wordt dit bedrag verdeeld over de verschillende budgetten in de gemeentelijke begroting.

Daarnaast zijn de bestaande budgetten binnen de gemeentebegroting die verband houden met de Wmo inzichtelijk gemaakt.

De verwachting is dat de middelen die wij vanuit het rijk ontvangen de komende jaren zullen dalen. Ook is nog onbekend welk budget wij ontvangen voor de uitvoering van de Extramurale begeleiding die naar de gemeente overkomt vanuit de AWBZ. Gezien deze onzekerheden naar de toekomst, willen wij de mogelijkheid behouden om gedurende de periode van deze nota de budgetten te kunnen herzien.

5. Communicatie en inspraak

Communicatie

In paragraaf 8.3 van het beleidsplan wordt beschreven hoe wij de communicatie rondom het Wmo beleidsplan hebben vormgeven en hoe wij in de komende beleidsperiode over de Wmo zullen communiceren.

Inspreek

Het concept beleidsplan is gedurende een periode van 6 weken vrijgegeven voor inspraak. Op donderdag 9 februari 2012 is samen met de Wmo Adviesraad een toelichtende bijeenkomst rondom het concept Wmo beleidsplan 2012-2015 georganiseerd voor maatschappelijke partners en belangstellenden. Het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage bij het definitieve plan gevoegd. Er is een advies op het concept beleidsplan ontvangen van de Wmo Adviesraad Alblasserdam en een inspraakreactie van de Stichting Welzijn Alblasserdam. In bijgevoegd memorie van antwoord kunt u onze (re)acties hierop lezen.

6. Bij dit voorstel horen de volgende bijlagen:

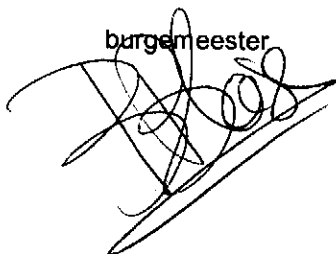
- Advies concept Wmo beleidsplan 2012-2015, 10 maart 2012 Wmo Adviesraad Alblasserdam
- Reactie Wmo beleidsplan, 9 maart 2012 Stichting Welzijn Alblasserdam
- Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo"

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 maart 2012, registratienummer Raad 2012/024, met betrekking tot Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo"

BESLUIT:

1. Het Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo" vast te stellen
2. Het financiële kader vast te stellen conform het kopje 'Wat mag het kosten' en paragraaf 8.2 van het Wmo beleidsplan 2012-2015.
3. In te stemmen met verdere uitwerking van de beleidsopgaven in een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma, dat middels een raadsinformatiebrief aan u wordt voorgelegd.

Alblasserdam, 24 april 2012
De raad voornoemd,

griffier

voorzitter

Wmo beleidsplan 2012 – 2015

“Samen bouwen we verder aan de Wmo”

Status: definitief plan ter vaststelling gemeenteraad
Portefeuillehouder: Ad Cardon
Ambtelijk opdrachtgever: Han de Krijger
Primaathouder: Sharon van Nes
Datum: 27 maart 2012

Voorwoord

Voor u ligt het Wmo beleidsplan 2012-2015 genaamd "Samen bouwen we verder aan de Wmo". Dit plan is een vervolg op het eerste Wmo beleidsplan "Samen bouwen aan de Wmo" van de gemeente Alblasserdam dat de beleidsperiode 2008-2011 besloeg.

Samen

Inmiddels is de Wet maatschappelijke ondersteuning een paar jaar in werking en worden er nieuwe taken vanuit de AWBZ aan toegevoegd. Daarnaast wordt van gemeenten, maatschappelijke organisaties en partners gevraagd dat zij een Kanteling maken van het bieden van voorzieningen naar het bereiken van resultaten. Hierbij staat de eigen kracht van de burger en haar netwerk centraal en zijn algemene en collectieve voorzieningen voorliggend aan individuele voorzieningen. Deze ontwikkelingen in de Wmo en de te verwachte forse bezuinigingen van het rijk maken duidelijk dat er in de komende periode een geweldig beroep op eenieder zal worden gedaan. Wij zullen als gemeente hierbij zoveel als mogelijk ondersteunen, faciliteren en stimuleren.

bouwen

Meer dan ooit is de sociale infrastructuur van Alblasserdam van grote waarde, niet alleen willen wij deze in stand houden, maar ook mee laten gaan met de eisen van de tijd. Nieuwe instrumenten als sociale media zullen wij waar mogelijk inzetten voor de instandhouding van de sociale voorzieningen in Alblasserdam.

we verder aan de Wmo

Het Wmo beleidsplan is een momentopname, wij kunnen niet alles voorzien. Al lerend en in samenspraak met onze maatschappelijke partners zullen wij het plan bijstellen. Wij hopen daarbij weer op uw bijdrage te kunnen rekenen!

Ad Cardon,
wethouder Wmo

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	blz. 4
1.1	Aanleiding	
1.2	Collegeprogramma	
1.3	Samenwerking	
1.4	Leeswijzer	blz. 5
2.	Wettelijk kader Wmo	blz. 6
2.1	De Wet maatschappelijke ondersteuning	
2.2.	De negen prestatievelden	
2.3	De compensatieplicht	
2.4	De verdeling van taken en verantwoordelijkheden	
3.	Ontwikkelingen in de Wmo	blz. 7
3.1	Landelijke ontwikkelingen	
3.2	Regionale ontwikkelingen	blz. 8
3.3	Lokale ontwikkelingen	blz. 9
4.	Visie en uitgangspunten	blz.12
4.1	Zelfredzaamheid versus kwetsbaarheid	
4.2.	Uitgangspunten beleid	
4.3	Vertaling naar beleid	blz. 13
5.	Versterken sociale infrastructuur (groen)	blz.14
5.1	Algemene doelstelling	
5.2	Voorzieningen en thema's	
5.3	Beleid	blz. 15
6.	Ondersteunen van kwetsbare mensen (oranje)	blz.18
6.1	Algemene doelstelling	
6.2	Voorzieningen en thema's	
6.3	Beleid	blz. 20
7.	Bieden van maatschappelijke zorg (rood)	blz.23
7.1	Algemene doelstelling	
7.2	Voorzieningen en thema's	
7.3	Beleid	blz. 24
8.	Financiën, Communicatie en Evaluatie	blz.25
8.1	Algemeen	
8.2	Financiën	
8.3	Communicatie	blz. 27
8.4	Evaluatie	blz. 27

Bijlagen:

1. Verslag bijeenkomst 9 februari 2012
2. Memorie van Antwoord bij inspraakreacties

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeenten dienen op grond van artikel 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een plan op te stellen dat richting geeft aan de te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning. Dit beleidsplan geldt voor een periode van maximaal vier jaar. Het huidige Wmo beleidsplan "Samen bouwen aan de Wmo" loopt af op 1 januari 2012. Op 27 juni 2011 heeft de gemeenteraad de startnotitie 'Proces naar het Wmo beleidsplan 2012–2015' vastgesteld. Hiermee heeft de raad het proces om te komen tot een nieuw en actueel beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning vastgesteld. Vervolgens zijn in een nota van uitgangspunten de inhoudelijke kaders voor het nieuwe beleid beschreven. In een Bijeenkomst Informatie en Opinievorming op 13 september 2011 zijn de uitgangspunten aan de gemeenteraad gepresenteerd. In dit plan worden de kaders uitgewerkt tot concrete beleidsopgaven voor de komende vier jaar.

1.2 Collegeprogramma

Het Wmo beleid maakt deel uit van het hoofddossier 'Meedoen' uit het collegeprogramma 2010 – 2014 'Alblasserdam sterk door verbinding'. Met de hoofddossiers heeft het college thema's benoemd die bepalend zijn voor het streefbeeld van Alblasserdam 2015. Dit zijn thema's die bijzondere aandacht hebben in deze bestuursperiode omdat ze een grote organisatorische, politieke en maatschappelijke impact kennen. Juist door voortgang te bereiken op deze dossiers verwacht het college de gewenste beweging in de samenleving en organisatie te krijgen.

Het hoofddossier 'Meedoen' is als volgt omschreven:

"Een samenleving kan niet zonder sociale infrastructuur. Naast de kenmerken van het individualisme is er het belang van saamhorigheid en een verbinding met elkaar als groep of individu. Sommigen verbreden hun sociale horizon met behulp van de digitale mogelijkheden, maar de meeste mensen ervaren saamhorigheid als met elkaar samenleven. Deze ontwikkeling komt uit de maatschappij en zal ook door de maatschappij vorm gegeven moeten worden. De rol van de overheid is vooral faciliterend aan dit proces. Wij willen dat iedereen meedoet of mee blijft doen; ook zij die kwetsbaar en eenzaam zijn."

Het dossier Meedoen bevat de onderdelen nieuwe welzijnsorganisatie, sport, pilot project Kinderdijk en Arbeidsmarktbeleid. Daarnaast wordt binnen het dossier nadruk gelegd op ouderenzorg, mantelzorg, vrijwilligerswerk en ondersteuning van buurtgroepen.

In het werkprogramma behorende bij het collegeprogramma staat de volgende prestatieafspraken voor 2011 opgenomen:

"Wij evalueren het Wmo beleidsplan 2008-2011 en realiseren een nieuw Wmo beleidsplan op interactieve wijze met maatschappelijke partners en Wmo Adviesraad."

1.3 Samenwerking

Bij de beleidsvoorbereiding is intensief samengewerkt tussen de gemeenten Alblasserdam, Papendrecht en Sliedrecht. Hiertoe is besloten omdat we veel raakvlakken zien in de wijze waarop maatschappelijke ondersteuning is geregeld in deze drie gemeenten. Zo zijn er bijvoorbeeld verschillende maatschappelijke partners die in alle drie de gemeenten opereren. Er is gezamenlijk een interactieve bijeenkomst voor deze maatschappelijke partners georganiseerd, dit bleek een effectieve en efficiënte manier van input verzamelen te zijn voor alle partijen. Uiteindelijk is ervoor gekozen om de uitwerking van verzamelde input in een beleidsplan per gemeente afzonderlijk vorm te geven. Daar de uitgangspunten, speerpunten en coleur locale op sommige onderdelen overeenkomen, maar toch te veel uiteenlopen om gezamenlijk beleid op te stellen. In de ontwikkelfase van het proces is wel onderling afgestemd, wat ook op onderdelen in de uitvoeringsfase zal gebeuren.

Naast de (sub)regionale samenwerking is nauw afgestemd met de Wmo Adviesraad over het proces, de uitgangspunten en de uitwerking daarvan in het beleidsplan. De Wmo Adviesraad is in de

afgelopen vergaderingen telkens bijgepraat en op interactieve wijze betrokken bij de geproduceerde stukken.

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt eerst het wettelijk kader van de Wmo uiteengezet. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de ontwikkelingen in de Wmo aan bod die plaatsvinden op landelijk, regionaal en lokaal niveau. In hoofdstuk 4 worden de visie en de bijbehorende uitgangspunten beschreven. In de hoofdstukken 5, 6 en 7 wordt dit concreet gemaakt door vanuit deze visie en uitgangspunten per categorie thema's, voorzieningen, doelstellingen, ambities en acties te formuleren. Ten slotte wordt in hoofdstuk 8 inzichtelijk gemaakt binnen welk financieel kader wij het Wmo beleid vormgeven, hoe wij communiceren over de Wmo en het beleidsplan en op welke wijze en welke momenten er zal worden geëvalueerd.

2. Wettelijk kader Wmo

2.1 De Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wmo is in 2007 van kracht geworden en valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De wet is voor een deel als opvolger te beschouwen van de AWBZ die een zorgplicht kent. De Wmo is een brede participatiewet: iedereen moet kunnen meedoen. De Wmo is daarmee een principieel andere wet dan de AWBZ. De Wmo kent geen zorgplicht op basis waarvan burgers zorg kunnen claimen, maar geeft de gemeenten een compensatieplicht. Daar waar burgers en hun sociale netwerk de ondersteuning niet kunnen bieden die nodig is om maatschappelijk te participeren, moet de gemeente het 'gat' compenseren door maatschappelijke ondersteuning te bieden. De manier waarop dit gebeurt wordt niet door de Wmo voorgeschreven. De gemeenten hebben namelijk de ruimte om het Wmo beleid aan te passen aan de lokale situatie en behoeften. Hierbij is het doel om tot een samenhangend lokaal beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning te komen.

2.2 De negen prestatievelden

Het begrip maatschappelijke ondersteuning is verwoord in negen prestatievelden:

1. Het bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang in buurt en wijk
2. Het bieden van op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers
5. Het bevorderen van de deelname aan de samenleving van mensen met een beperking
6. Het verlenen van individuele voorzieningen aan mensen met een beperking
7. Het bieden van maatschappelijke opvang
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid

2.3 De compensatieplicht

Artikel 4 van de Wmo bepaalt dat de gemeente de plicht heeft om compensatie te bieden aan mensen met een beperking door het treffen van voorzieningen die hen in staat stelt om:

- a) een huishouden te voeren;
- b) zich te verplaatsen in en om de woning;
- c) zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d) medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

In de Wmo zijn twee soorten voorzieningen te onderscheiden:

- Individuele voorzieningen: dit zijn vormen van hulp en hulpmiddelen die op basis van een indicatie worden verstrekt. Deze voorzieningen vallen onder prestatieveld 6 van de Wmo. Het gaat in de praktijk om hulpmiddelen als rolstoelen en scootmobielen, woningaanpassingen en hulp in de huishouding.
- Algemene of collectieve voorzieningen: dit is het voorzieningenpakket waarvan alle burgers of een bepaalde doelgroep gebruik kunnen maken. Denk bijvoorbeeld aan sociaal-culturele activiteiten, informele zorg, open eettafels, klussendiensten, sportfaciliteiten, collectief doelgroepenvervoer.

2.4 De verdeling van taken en verantwoordelijkheden

In 2007 hebben de gemeenteraden van de gemeenten in de Drechtsteden de verantwoordelijkheid voor de individuele voorzieningen (prestatieveld 6) overgedragen aan de Drechtstraad. Dit betreft een delegatie van verantwoordelijkheden. Bovendien heeft men besloten de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) als uitvoeringsorganisatie aan te wijzen.

Binnen de maatschappelijke zorg (prestatievelden 7, 8 en 9) hebben zowel de centrumgemeente als regiogemeenten verantwoordelijkheden. De centrumgemeente Dordrecht is verantwoordelijk voor de toeleiding naar zorg, bieden van opvang en regie op de zorgketen voor de doelgroep voor de regio Zuid-Holland Zuid. De regiogemeenten hebben verantwoordelijkheden op het gebied van preventie / vroegsignalering, maatschappelijk werk en nazorg met betrekking tot de doelgroep.

De eerste vijf prestatievelden zijn primair een verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten.

3. Ontwikkelingen in de Wmo

3.1 Landelijke ontwikkelingen

Op landelijk niveau speelt een aantal belangrijke ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de Wmo. Enerzijds komen er taken bij, anderzijds wordt de aanspraak op (individuele) voorzieningen ingeperkt. Dit alles moet in het kader gezien worden van een terugtrekkende overheid en de bezuinigingen op rijksniveau. Onderstaand worden de voornaamste landelijke ontwikkelingen beschreven.

- *Decentralisatie extramurale begeleiding AWBZ*

In het regeerakkoord van het huidige kabinet is aangegeven dat de functie extramurale begeleiding van de AWBZ over gaat naar gemeenten. Reden voor deze decentralisatie is dat gemeenten beter in staat zijn vorm te geven aan begeleiding dichtbij de burgers. Daarnaast is er een financieel argument: de kosten voor de AWBZ blijven stijgen en VWS wil met deze maatregel een besparing realiseren (5% op het macrobudget van ca € 3 miljard).

De activiteiten die onder de extramurale AWBZ-functie 'begeleiding' vallen, worden onder de compensatieplicht van de Wmo gebracht. In het regeerakkoord is afgesproken dat gemeenten vanaf 2013 verantwoordelijk zijn voor de mensen die voor het eerst of opnieuw een beroep doen op begeleiding. Vanaf 1 januari 2014 worden gemeenten verantwoordelijk voor de gehele doelgroep van begeleiding. De overdracht gaat gepaard met een forse financiële korting. De Wmo heeft in financieel opzicht niet zoals de AWBZ een open eind karakter, maar gemeenten moeten met een vastgesteld budget uit zien te komen. Dat betekent dat er schaarse middelen zijn die zo efficiënt mogelijk aangewend moeten worden. Ook de AWBZ middelen voor cliëntondersteuning van de MEE-organisaties zullen op termijn naar de gemeenten komen.

- *Decentralisatie jeugdzorg*

Naast de decentralisatie begeleiding krijgen gemeenten met de decentralisatie jeugdzorg te maken. De provinciale jeugdzorg (Wet op de jeugdzorg), jeugdbescherming en jeugdreclassering, jeugd-ggz (Zorgverzekeringswet) en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd (AWBZ) worden overgeheveld naar gemeenten. Samen met de tijdelijke regeling Centrum Jeugd en Gezin komt er één financiering en een nieuw wettelijk kader voor al deze vormen van ondersteuning en hulp aan kinderen en hun opvoeders. Dit heeft gevolgen voor de lokale invulling van prestatieveld 2 van de Wmo (op preventie gerichte ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders). Landelijke besluitvorming over de decentralisatie is voorzien voor 2012.

In het regeerakkoord staat dat het kabinet hiermee het volgende beoogt:

- Realiseren van inhoudelijke en organisatorische veranderingen in het geheel van de jeugdzorg.
- Terugdringen van de stijgende vraag naar gespecialiseerde zorg door de 'hulp dichtbij' eerder en sneller in te zetten.
- Een structurele bezuiniging van € 300 miljoen. De eerste bezuiniging van 80 miljoen euro staat ingeboekt voor 2015.

- *Wet werken naar vermogen*

In het regeerakkoord staat dat er één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt komt die erop gericht is zoveel mogelijk mensen te laten werken naar vermogen. De Wajong wordt gedecentraliseerd wat betreft de re-integratie van gedeeltelijk arbeidsgehandicapten. De Wet Werken Naar Vermogen vervangt in sommige gevallen de Wet investeren in jongeren (WIJ), de Wet werk en bijstand, de Wet op de sociale werkvoorziening (WSW) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong). Dit heeft vooral gevolgen voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt en raakt groepen binnen de Wmo. De streefdatum voor inwerkingtreding van de nieuwe wet is 1 januari 2013.

- *De Kanteling*

De Kanteling is een project van de VNG dat erop gericht is gemeenten te ondersteunen om invulling te geven aan de compensatieplicht. Centraal hierbij staat een omslag van claim- en aanbodgericht werken (voorzieningen en hulpmiddelen) naar vraag- en resultaatgericht werken (participatie en zelfredzaamheid). De Kanteling legt een sterke nadruk op de *eigen verantwoordelijkheid* van mensen bij het oplossen van problemen, eventueel met hulp van hun sociale netwerk. Pas wanneer zij daar

niet toe in staat zijn kan een beroep gedaan worden op voorzieningen: van algemeen via collectief naar individueel (de verantwoordelijkheidsladder).

Een dergelijke omslag vraagt om ingrijpende veranderingen, zowel in de interne organisatie (Sociale Dienst) als in de relatie met burgers en partnerorganisaties.

- **Ouderengezondheidszorg**

Per 1 juli 2010 is artikel 5.a. van de Wet publieke gezondheid in werking getreden waarin staat dat het college van burgemeester en wethouders zorg draagt voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg. Onder deze taak vallen de volgende inspanningen:

- a) het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren;
- b) het ramen van de behoeften aan zorg;
- c) de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit;
- d) het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
- e) het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

- **Welzijn Nieuwe Stijl**

Welzijn Nieuwe Stijl is een landelijk stimuleringsprogramma van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de VNG en MOgroep. Het uitgangspunt van Welzijn Nieuwe Stijl is dat de Wmo beter aansluit op wat mensen werkelijk nodig hebben om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Mensen staan centraal. Daarnaast moet het welzijnswerk in de toekomst meer zichtbare resultaten opleveren. Dit betekent dat gemeenten en welzijnsinstellingen anders (met elkaar) moeten gaan werken.

Welzijn Nieuwe Stijl kent acht bakens (kenmerken). Deze geven richting aan de kwaliteitsontwikkeling van de welzijnssector, en zijn daarmee ook voor gemeenten in hun rol als opdrachtgever relevant.

De 8 bakens van Welzijn Nieuwe Stijl zijn:

1. Gericht op de vraag achter de vraag
2. Gebaseerd op de eigen kracht van de burger
3. Direct er op af
4. Formeel en informeel in optimale verhouding
5. Doordachte balans van collectief en individueel
6. Integraal werken
7. Niet vrijblijvend, maar resultaatgericht
8. Gebaseerd op ruimte voor de professional

Deze bakens zijn bedoeld om richting te geven aan de uitvoering van het programma Welzijn Nieuwe Stijl, zowel voor de welzijnsorganisaties als voor de gemeenten:

- Voor de welzijnsorganisaties geven ze de gewenste richting aan voor het verbeteren van de kwaliteit en de professionaliteit. Het gaat dan steeds om de professionaliteit in relatie tot de burger.
- Voor de gemeenten fungeren ze als ijkpunten waaraan de opdrachten aan uitvoerende organisaties kunnen worden getoetst alsmede hun handelen na het verlenen van de opdracht.

3.2 Regionale ontwikkelingen

Wat betreft regionale ontwikkelingen kunnen we constateren dat deze ingegeven worden door de landelijke ontwikkelingen zoals de verschillende decentralisatie operaties en bezuinigingen op het maatschappelijk domein. Deze gegevens zullen hun weerslag hebben op de wijze waarop regionaal invulling gegeven wordt aan de Wmo. Sommige ontwikkelingen zullen op basis van schaalvoordelen, efficiency en aanwezige kennis en expertise beter in regionaal verband opgepakt kunnen worden. Andere ontwikkelingen zullen rechtstreeks gevolgen hebben voor de lokale inrichting van de sociale infrastructuur. Oftewel, zoals bij de discussie over de bestuurlijke toekomst van Alblasterdam in de raadsvergadering op 13 oktober 2011 geconcludeerd is: "Ieder vraagstuk heeft zijn eigen schaal".

Een regionale ontwikkeling, weliswaar ingegeven door landelijk beleid, die wel specifiek benoemd kan worden is de ontwikkeling in de individuele voorzieningen.

- *Individuele voorzieningen in de Drechtsteden*

Het rijk heeft op het budget voor Hulp bij het Huishouden een korting van 200 miljoen euro op macro-niveau toegepast. Voor 2011 heeft de Sociale Dienst Drechtsteden een bezuinigingsdoelstelling van 5% gesteld voor het gehele budget van individuele voorzieningen. Per 1 september 2011 wordt uitvoering gegeven aan deze doelstelling door voor alle gebruikers van individuele voorzieningen een eigen bijdrage in te voeren (rolstoelen vallen wettelijk gezien buiten deze regeling). Ondanks deze maatregel ziet de SDD zich vanaf 2011 geconfronteerd met een structurele verlaging van het budget voor hulp bij het huishouden van 2 miljoen euro. Daarnaast voorziet men als gevolg van de vergrijzing een jaarlijkse gebruikstoename van ongeveer 6%. De SDD heeft voor 2012 e.v. een aantal concrete beleidsaanpassingen voorgesteld om met het krapper wordende budget rond te kunnen komen.

3.3 Lokale ontwikkelingen

- *Alblasserdam en haar inwoners*

Alblasserdam heeft per 1 januari 2010 19.002 inwoners. Onderstaande tabel laat zien hoe de bevolkingsopbouw is. Binnen de Drechtsteden valt Alblasserdam op als gemeente met zowel relatief veel jonge als oudere inwoners. Verder heeft Alblasserdam binnen de Drechtsteden relatief de meeste tweeoudergezinnen en is Alblasserdam binnen de Drechtsteden de gemeente met verreweg het grootste aandeel autochtone inwoners (91%).

	Alblasserdam
bevolking 0 - 3 jaar	1.013
bevolking 4 - 11 jaar	2.144
bevolking 12 - 17 jaar	1.486
bevolking 18 - 22 jaar	1.088
bevolking 23 - 26 jaar	846
bevolking 27 - 54 jaar	6.962
bevolking 55 - 64 jaar	2.207
bevolking 65 - 79 jaar	2.368
bevolking 80 jaar e.o.	888

Bron:

Structuurtellingen, Onderzoekcentrum
Drechtsteden, 1 januari 2010

Uit de monitor Leefbaarheid en veiligheid uit 2009 (Onderzoekcentrum Drechtsteden) blijkt dat Alblasserdammers hun eigen buurt beoordelen met een 7,9 en de leefbaarheid in de buurt wordt met een 7,4 beoordeeld. Dit zijn landelijk gezien hoge cijfers en gemiddelde cijfers voor de Drechtsteden. De score voor de sociale samenhang in de buurt (6,6) ligt hoger dan het Drechtstedelijk gemiddelde (6,2). Het gemiddeld rapportcijfer voor veiligheid in de buurt is 7,3.

Voorzieningen in de buurt worden beoordeeld met een 6,8 wat aansluit bij het gemiddelde in de Drechtsteden. Als we gemeentebreed kijken naar het voorzieningenaanbod dan scoort Alblasserdam goed op uitgaansmogelijkheden, culturele voorzieningen, gezondheidsvoorzieningen en parkeermogelijkheden. Duidelijk minder wordt gescoord op het totale winkelaanbod, sportverenigingen, onderwijs, welzijnsvoorzieningen en fietsvriendelijkheid.

In de Participatiemonitor uit 2009 is gekeken hoe het staat met de maatschappelijke deelname van de Alblasserdammers. Onderstaand een overzicht.

	2009 (in %)
geven mantelzorg	23
geven spilzorg	7
voelen zich gediscrimineerd	11
hebben dagelijkse bezigheid	64
sociaal isolement	14
lid van vereniging	84
doen vrijwilligerswerk	38

Bron:

Participatiemonitor, Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Alblasserdam kent, vergeleken met de Drechtsteden, meer mensen die zonder werk zijn en meer mensen met een ernstige beperking. Het sociaal isolement onder deze groepen is groot.

- *Alblasserdam bestuurlijk*

In 2011 heeft de Alblasserdamse gemeenteraad een discussie gevoerd over de bestuurlijke toekomst van Alblasserdam. In dit traject zocht de gemeenteraad antwoord op de vraag hoe de positie van Alblasserdam sterk kan blijven en versterkt kan worden om de belangen van de inwoners, bedrijven en het maatschappelijk veld zo goed mogelijk te kunnen behartigen. Aan de hand van vijf scenario's variërend van 'Alblasserdam blijft zelfstandig' tot 'Eén Drechtstad' is deze discussie gevoerd.

De aanleiding van de discussie was dat de gemeenteraad het belangrijk vindt na te denken over zijn toekomst omdat Alblasserdam te maken heeft met inhoudelijke vraagstukken die over de gemeentegrenzen heen gaan, een kwetsbare ambtelijke organisatie, beperkte financiële middelen en snelle ontwikkelingen rondom dienstverlening. De gemeente Alblasserdam was zich hierbij ervan bewust dat de gemeentegrensoverstijgende vraagstukken niet alleen kunnen worden opgepakt. In een raadsdebat op 13 oktober 2011 is geconcludeerd dat Alblasserdam bestuurlijk onafhankelijk blijft. Het college moet binnen deze opdracht:

1. Alblasserdam bestuurlijk zelfstandig houden;
2. de Alblasserdamse identiteit behouden en versterken, de korte afstand die nu ervaren wordt tussen bestuur/ambtenaren en samenleving te waarborgen, de nabijheid en kwaliteit van voorzieningen hoog in het vaandel te houden en zo doelmatig en effectief mogelijk met middelen om te gaan;
3. voor wat betreft de organisatie invulling te geven aan dit scenario en zijn verantwoordelijkheid te nemen om deze te ontwikkelen en indien noodzakelijk aan te passen, zodat ieder vraagstuk op de best passende schaal kan worden opgelost, daarbij steeds te kiezen voor de juiste mix van efficiency, kwaliteit, nabijheid en lokale kennis met behoud van de bestuurlijke regie op de lokale beleidsbepaling;
4. alsmede binnen de GR Drechtsteden actief in te brengen dat daarbinnen en in de afzonderlijke gemeenten nagedacht wordt over verbetering van de sturing op en de vereenvoudiging van de structuur van de GRD. Daarbij te bevorderen dat de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het regionale bestuur versterkt worden.
5. hierover op gezette tijden aan de raad te rapporteren.

- *Evaluatie beleid 2008 - 2012*

De inhoudelijke evaluatie van het Wmo beleid in de periode 2008 – 2012 en de behaalde prestaties is op drie niveaus uitgevoerd:

1. Actualisatie van prestatieveld 1 t/m 5 van het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD)
2. Klanttevredenheid prestatieveld 6 Individuele voorzieningen
3. Evaluatie beleidsplan maatschappelijke zorg (prestatieveld 7, 8, 9) van de centrumgemeente Dordrecht.

In de nota van uitgangspunten is hier reeds uitgebreid op ingegaan. Onderstaand presenteren wij de positieve punten en de aandachtspunten die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen:

Positieve punten:

- Na het uitkomen van het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning 2008-2012 zijn organisatorische en fysieke vernieuwingen tot stand gekomen. Te denken valt aan de beleidsnota's jeugdbeleid (Hart voor de jeugd), sportbeleid en Onderwijsbeleid (lokale educatieve agenda), subsidiebeleid en –verordening (2009), de nieuwe verordening leerlingenvervoer (2010) en aan de realisatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin (Alblashof).
- Leefbaarheid wordt nog steeds hoog gewaardeerd.
- Veel mensen zijn actief in de sport, verenigingsleven, kerk, moskee en buurt.
- Belangrijk om leefbaarheid en actieve gemeenschap te behouden en waar mogelijk te faciliteren en stimuleren.
- Uit de klanttevredenheidsonderzoeken individuele voorzieningen komt een redelijk constant en positief beeld naar voren.

Aandachtspunten:

- Tevredenheid met welzijnsvoorzieningen relatief laag: het is echter niet duidelijk waar deze (on)tevredenheid door veroorzaakt wordt.
- Het gevoel van onveiligheid is niet verlaagd, het aantal meldingen overlast is wel gedaald.
- Ondersteuning en werving vrijwilligers en mantelzorgers blijft de komende jaren belangrijk.
- Relatief weinig mensen met een lichamelijke of psychische beperking sport.
- De wacht- en omrijtijden voor het collectief vervoer (Drechthopper).
- De mate waarin de geboden ondersteuning of het hulpmiddel bijdraagt aan "meedoen".
- Verbetering van de afstemming op het thema Maatschappelijke zorg tussen centrumgemeente en regiogemeenten.

- Nieuwe welzijnsorganisatie

Op 1 januari 2011 is de Stichting Welzijn Alblasserdam (SWA) opgericht vanuit de drie oude organisaties ROWA, SWOA en BSR. Deze fusie moet leiden tot meer efficiency en samenhang in het welzijnsaanbod, wat in het vorige beleidsplan reeds als doelstelling was opgenomen. Ook moet de fusie, samen met het in 2009 nieuw vastgestelde subsidiebeleid, leiden tot betere sturing vanuit de gemeente.

In het collegeprogramma 2010-2014 is in het hoofddossier Meedoen het volgende opgenomen:

"De nieuwe welzijnsorganisatie moet een belangrijke bijdrage leveren aan het onderhouden en leggen van sociale verbindingen en het werken aan onderling vertrouwen binnen Alblasserdam. De omvang en taken van de nieuw te vormen organisatie zijn voorsnog gelijk aan die van de drie "oude" organisaties. De financiële situatie van de gemeente kan aanleiding zijn tot heroverweging van bepaalde taken. Er wordt de komende periode in elk geval meer nadruk gelegd op ouderenzorg, mantelzorg, vrijwilligerswerk en ondersteuning van buurtgroepen. Ook is er de intentie om het jongerenwerk op termijn onder te brengen bij deze welzijnsorganisatie, zodat een integrale aanpak gecreëerd kan worden. Er worden voor de komende vier jaar heldere afspraken gemaakt over de te leveren prestaties."

De volgende voorzieningen worden momenteel vanuit de SWA geboden: ouderenadvisering, sociaal cultureel werk, signalerend huisbezoek, opbouwwerk, wijkbeheer, vrijwilligers- en mantelzorgondersteuning, makelaarsfunctie maatschappelijke stage, sociaal raadsliedenwerk. Op 4 november 2011 heeft de SWA zich officieel gepresenteerd aan de Alblasserdamse samenleving.

4. Visie en uitgangspunten

4.1 Zelfredzaamheid versus kwetsbaarheid

In de startnotitie en nota van uitgangspunten is reeds vastgelegd dat met de nieuwe beleidsperiode de negen prestatievelden niet meer leidend zullen zijn, maar dat de mate van zelfredzaamheid en participatie en de mate van kwetsbaarheid als uitgangspunt worden genomen.

Het stoplichtmodel betreft een denkwijze om met andere ogen te kijken naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met behulp van het stoplichtmodel is er meer focus op de vraag (problemen) dan op het aanbod (prestatievelden). De prestatievelden van de Wmo zitten wel verweven in het stoplichtmodel.

Uitgaande van de mate van zelfredzaamheid, participatie en kwetsbaarheid kan vervolgens bij de verdere uitwerking de volgende indeling als uitgangspunt dienen.

Groen: Zelfredzaam, actief en verantwoordelijk

Hierbij hoort (het in stand houden van) een goede basisinfrastructuur: wonen, welzijn, cultuur, sport onderwijs, recreatie en goede informatievoorziening.

Voorbeelden: loketfunctie, verenigingsondersteuning, waarderingssubsidie

Oranje: Zelfredzaam maar enigszins kwetsbaar

hierbij horen alle lichtere vormen van advies en cliëntondersteuning, welzijn (dienstverlening en ontmoeting), preventie, vroegsignalering en doorgeleiding.

Voorbeelden: mantelzorgondersteuning, activiteitenaanbod Stichting Welzijn Alblasterdam

Rood: Niet zelfredzaam en zeer kwetsbaar

hierbij denken we aan zorg, langdurige ondersteuning en opvang voor mensen met (Multi)problemen (verslaving, huisvesting, armoede, dagbesteding, OGGZ en huiselijk geweld).

Voorbeelden: sociaal platform, maatschappelijke zorg

Naast de drie kleuren uit het stoplicht, valt er nog een subgroep onder groen te plaatsen die we aanmerken als "grijs". Dit zijn mensen die zelfredzaam zijn, maar niet participeren in de samenleving of zich niet actief inzetten voor hun omgeving. Deze mensen vragen geen ondersteuning, maar bieden deze ook niet aan anderen. Deze groep verdient ook aandacht als het gaat om het in stand houden van een goede basisinfrastructuur. De vraag is hoe we deze mensen kunnen "verleiden" om een bijdrage te leveren. Instrumenten die hiervoor kunnen worden ingezet zijn bijvoorbeeld NL Doet en de Maatschappelijke stage.

4.2. Uitgangspunten beleid

Aan de hand van de ontwikkelingen, de geformuleerde visie en verzamelde input uit het maatschappelijk veld komen we tot de volgende algemene uitgangspunten:

Onder invloed van ontwikkelingen als De Kanteling, overheveling AWBZ begeleiding en bezuinigingen vanuit de rijksoverheid zien we dat de *draaglast van de burger zwaarder wordt*.

Als gemeente zien we daarbij de *plicht / verantwoordelijkheid om de draagkracht van de burger te versterken*.

Vanuit deze uitgangspunten wordt het beleid gericht op het behalen van de volgende doelstellingen (wat willen we bereiken?):

- Bestendiging c.q. versterking **sociale infrastructuur**. Het bieden van kwalitatieve en laagdrempelige maatschappelijke ondersteuningsproducten.
- Versterking van de **sociale samenhang** in de buurten.
- Het realiseren van een denkverandering bij professionals en burgers over **eigen kracht** en verantwoordelijkheid.
- Goede communicatie en informatievoorziening richting de burger over verschillende (algemene) voorzieningen. Dit sluit aan bij de **nieuwe bestuursstijl** beschreven in het collegeprogramma 2010 – 2014.
- Meer en betere **afstemming** tussen maatschappelijke partners onderling en tussen maatschappelijke partners en gemeente.

4.3 Vertaling naar beleid

In de hoofdstukken 5, 6 en 7 wordt per categorie van het stoplichtmodel (groen, oranje, rood) de algemene doelstelling geformuleerd. Vervolgens worden de voorzieningen en thema's benoemd die wij binnen de categorie voor de komende vier jaar belangrijk vinden. De hoofdstukken 5, 6 en 7 eindigen met de concrete beleidsopgaven voor de periode 2012 – 2015 en de bijbehorende prestatie-indicatoren.

Hierbij dient de opmerking gemaakt te worden dat de indicatoren en de normen die wij stellen ten aanzien van de te behalen prestaties nog in ontwikkeling zijn. Het meten van het effect van maatschappelijk beleid is lastig. Op een bereikt maatschappelijk effect (outcome) zijn namelijk veel verschillende factoren van invloed. Het is niet mogelijk om het bereikte effect uitsluitend toe te schrijven aan het gevoerde beleid. Voor ons is het wel mogelijk om output te meten, dit betekent dat aan de hand van de doelstellingen wordt gemeten wat er geleverd is ten aanzien van het vooraf geformuleerde doel.

Een voorbeeld hiervan is dat uit de Participatiemonitor 2009 naar voren kwam dat de tevredenheid met welzijnsvoorzieningen relatief laag is, maar dat uit het onderzoek niet duidelijk werd waar deze (on)tevredenheid door veroorzaakt wordt. Samen met het Onderzoekcentrum Drechtsteden zullen wij ons deze beleidsperiode inzetten voor de verdere ontwikkeling van meetinstrumenten om de effecten van ons beleid zo goed mogelijk in kaart te kunnen brengen.

5. Versterken sociale infrastructuur (groen)

5.1 Algemene doelstelling:

Wij willen de sociale infrastructuur behouden en waar mogelijk versterken.

Met de sociale infrastructuur bedoelen wij het totaal aan organisaties, diensten, voorzieningen dat tot doel heeft de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie te bevorderen. Hierbij rekenen wij ook op de kracht van de samenleving.

5.2 Voorzieningen en thema's

- *Vrijwilligersondersteuning*

Alblasserdam heeft ongeveer 6300 vrijwilligers, deze vrijwilligers zijn de motor van de samenleving. Om deze motor te laten draaien is ondersteuning nodig, binnen de Wmo heeft de gemeente de taak om vrijwilligers te ondersteunen. In het vrijwilligerswerkbeleid 2012-2015 dat op 8 november 2011 door de raad is vastgesteld, hebben wij beschreven op welke wijze wij in deze periode de ondersteuning aan vrijwilligers vormgeven.

- *Maatschappelijke stage*

Om jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk is vanaf het schooljaar 2011-2012 de maatschappelijke stage (Mas) een wettelijke verplichting binnen het voortgezet onderwijs. Het doel van de Mas is dat alle jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met vrijwilligerswerk en een onbetaalde bijdrage leveren aan de samenleving. Van de gemeenten wordt verwacht de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor een totaal overzicht van aanbod van stageplaatsen en voor een actieve bemiddeling (aanbod en vraag bijeen brengen), oftewel de invulling van de makelaarsfunctie.

- *Gezondheidsbeleid*

Op 21 februari 2012 is het gezondheidsbeleid voor de periode 2012-2015 vastgesteld. Dit beleid is beschreven in een regionale nota Zuid-Holland Zuid met een lokale paragraaf voor Alblasserdam. Er is besloten de regionale uitvoeringsprogramma's rondom Overgewicht en Depressiepreventie te continueren onder de titels Gezond gewicht en Mentale Weerbaarheid. Nieuwe thema's in het gezondheidsbeleid zijn de prenatale voorlichting en de ouderengezondheidszorg.

- *Wonen, zorg, welzijn*

Alblasserdam heeft geen specifiek beleid ten aanzien van wonen, zorg en welzijn. Gelijktijdig met het nieuwe Wmo beleid, wordt het beleid rondom Wonen ontwikkeld. Dit betreft een uitwerking van de regionale woonvisie en de PALT 2010-2020 (Prestatie Afspraken Lange Termijn). In de PALT 2010-2020 is een hoofdstuk opgenomen over wonen, zorg en welzijn voor ouderen en mensen met een functiebeperking. Hierin staat dat in bijna alle gemeenten in de Drechtsteden woonzorg- of woonservicezones aangewezen zijn en dat gebleken is dat in deze woonzorgzones kwantitatief voldoende geschikte woningen met mogelijkheden voor zorg zijn. Bij toekomstige woningbehoefteonderzoeken is er bijzondere aandacht voor de kwalitatieve woonwensen van senioren. Dit om adequaat in te kunnen spelen op de regionale vergrijzing en ontgroening. Bij nieuwbouw is het streven om in plaats van specifieke ouderenwoningen vooral levensloopbestendige woningen te realiseren. De mate van geschiktheid voor ouderen en mensen met een functiebeperking van de woningvoorraad wordt bijgehouden aan de hand van een 'Checklist mate toe- en doorgankelijkheid woningen'. Als we kijken naar Alblasserdam dan zijn er momenteel twee woonzorgzones, namelijk rondom de Alblashof en het Multifunctioneel Centrum Maasplein.

- *Informatie en advies*

In het Wmo beleidsplan 2008-2011 is als kerndoel opgenomen "Het organiseren van een brede informatie- en adviesfunctie met betrekking tot wonen, zorg en welzijn in een gemeentelijk frontoffice met korte lijnen voor cliëntondersteuning." Met frontoffice wordt zowel het fysieke Wmo loket bedoeld als het digitale loket op de gemeentelijke website.

- *Sport*

Het sportbeleid is in 2009 vastgesteld en wordt in 2012 geëvalueerd. Met het sportbeleid willen wij een gezonde en actieve leefstijl van alle burgers in elke fase van zijn of haar leven bevorderen. Alle inwoners van de gemeente Alblasterdam moeten kunnen sporten op een zo verantwoord mogelijke wijze, in een bereikbare en geschikte omgeving tegen een aanvaardbare eigen bijdrage en overeenkomstig eigen aanleg en mogelijkheden. De gemeente heeft als uitgangspunt het bevorderen en stimuleren van het eigen initiatief van de sportverenigingen. Uit onderzoek is gebleken dat in Alblasterdam relatief weinig mensen met een lichamelijke of psychische beperking sport. In 2011 is met de Drechtsteden gemeenten het convenant Samenwerkingsverband Aangepast sporten Drechtsteden (SAD) ondertekend, binnen dit convenant wordt aandacht gegeven aan het stimuleren en faciliteren van verenigingen om het sporten door mensen met een beperking mogelijk te maken.

- *Subsidies*

In 2009 is de Algemene Subsidieverordening en daarbij het subsidiebeleid vastgesteld. Hierdoor heeft de gemeente meer sturingsmogelijkheden. Met ontvangers van een budgetsubsidie worden prestatieafspraken gemaakt over hetgeen dat moet worden uitgevoerd voor het beschikbaar gestelde subsidiebedrag. De prestatieafspraken komen tot stand in overleg met de professionals, zij weten immers als geen ander wat er speelt in het dorp en waar de behoefte op het gebied van welzijn ligt. Uiteraard zijn de ambities uit het collegeprogramma en de gemeentelijke beleidsdoelstellingen leidend bij het maken van deze afspraken. De gemeente voert regie over de uitvoering van het beleid door de subsidieontvangers. Tweemaal per jaar dient de subsidieontvanger te rapporteren over de voortgang van de gemaakte prestatieafspraken, te weten in de halfjaarrapportage en in het jaarverslag. Daarnaast dienen grote afwijkingen van de subsidieafspraken tussentijds en tijdig te worden gemeld. Aan de hand van de geleverde rapportages vindt ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats, waarna de afspraken bijgesteld kunnen worden. Voor de verenigingen zijn er waarderingssubsidies, deze kennen een korter traject waarbij de vaststelling direct plaatsvindt bij verlening. Daarnaast zijn er projectsubsidies en incidentele subsidies voor kortdurende projecten, incidentele activiteiten op buurt/wijkniveau of evenementen.

- *Stichting Welzijn Alblasterdam*

Per 1 januari 2011 is de Stichting Welzijn Alblasterdam opgericht. In deze welzijnsorganisatie zijn de volgende taken ondergebracht: welzijnswerk ouderen, sociaal raadslieden en opbouwwerk.

5.3 **Beleid**

De gemeente zorgt voor een **basisinfrastructuur** door het bieden van voorzieningen. Door het verlenen van subsidie aan zowel grotere zorg- en welzijnsinstellingen als aan kleinere organisaties en verenigingen wordt een laagdrempelig en gevarieerd aanbod aan ondersteuningsproducten mogelijk gemaakt. Initiatieven in de buurt worden gestimuleerd en gefaciliteerd door het beschikbaar stellen van een kleine bijdrage en het zorg dragen voor eenvoudige(re) procedures. Achterliggende gedachte hierbij is dat wanneer mensen in de buurt elkaar kennen en leuke contacten hebben met elkaar, zij sneller geneigd zijn om voor elkaar te zorgen.

Dit leidt tot de volgende ambities, actie(s) en wordt gemeten via de volgende prestatie-indicatoren:

Vrijwilligersondersteuning	
Ambitie	Behoud van huidige vrijwilligers en aantrekken van nieuwe vrijwilligers. Daarbij willen we ons ondermeer richten op de categorie "grijs" (zelfredzaam, niet actief voor de samenleving).
Actie(s)	➤ Met de Stichting Welzijn Alblasterdam gaan wij werken aan een uitvoeringsprogramma, naar aanleiding van de nota vrijwilligerswerkbeleid, met concrete prestatieafspraken voor de periode 2012-2015. Deze afspraken moeten in ieder geval de volgende elementen bevatten: behouden,

waarden en werven van vrijwilligers en het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties.   ➤ Wij onderzoeken de mogelijkheden voor administratieve lastenverlichting voor vrijwilligersorganisaties.   ➤ Wij onderzoeken de mogelijkheden voor meerjarensubsidies voor de huidige vrijwilligersorganisaties die een gemeentelijke subsidie ontvangen.
Prestatie-indicatoren   ❖ deelname vrijwilligerswerk (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks)

Maatschappelijke stage
Ambitie   Alblasserdamse leerlingen vervullen zo veel mogelijk de maatschappelijke stage binnen Alblasserdam.
Actie(s)   ➤ Wij gaan verder met het introduceren en implementeren eXperience (digitale matching van vraag en aanbod, www.masalblasserwaard.nl)   ➤ Wij geven de Stichting Welzijn Alblasserdam de opdracht de makelaarsfunctie verder in te richten. De stagemakelaar moet zich met name richten op: het beheren van eXperience, informeren, enthousiasmeren en ondersteunen van stagebieders.
Prestatie-indicatoren   ❖ aantal Alblasserdamse vacatures van stagebieders per schooljaar (bron: eXperience)   ❖ aantal vervulde Alblasserdamse vacatures door Alblasserdamse leerlingen per schooljaar (bron: eXperience)

Gezondheidsbeleid
Ambitie   Met het gezondheidsbeleid zetten wij in op het bevorderen van mentale weerbaarheid en gezond gewicht. Hiermee willen wij de aanspraak op curatieve (zorg) voorzieningen in de toekomst beperken.
Actie(s)   ➤ Wij nemen actief deel aan de uitvoeringsprogramma's mentale weerbaarheid en gezond gewicht als onderdeel van het regionaal gezondheidsbeleid.   ➤ Wij brengen deze onderwerpen onder de aandacht van onze maatschappelijke partners en vragen hen zich in te zetten hiervoor.
Prestatie-indicatoren   ❖ Cijfers depressie, eenzaamheid, overgewicht, gezonde leefstijl (Gezondheidsmonitor, GGD, vierjaarlijks)

Wonen, zorg, welzijn
Ambitie   Wij willen de sociale samenhang in buurten versterken en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger organiseren.
Actie(s)   ➤ Wij gaan onderzoeken op welke schaalgrootte voorzieningen het best georganiseerd kunnen worden en hoe de burger daarbij kan worden betrokken. Het MFC Maasplein en de omgeving wordt hierbij als pilot project betrokken.   ➤ Wij onderzoeken de mogelijkheid om een poliklinische voorziening in de gemeente Alblasserdam te realiseren.
Prestatie-indicatoren   ❖ Onderzoeksrapport met conclusies en aanbevelingen over hoe in Alblasserdam het voorzieningenniveau geoptimaliseerd kan worden en de burger betrokken wordt.   ❖ Cijfers voor leefbaarheid en sociale samenhang (bron: Monitor Leefbaarheid en Veiligheid, OCD, vierjaarlijks)

Informatie en advies
Ambitie   Informatie over wonen, zorg en welzijn is voor iedere Alblasserdammer op laagdrempelige wijze bereikbaar.
Actie(s)   ➤ Wij werken aan een digitale sociale kaart van Alblasserdam volgens het concept "Alblasserdam

heeft Antwoord"
➤ Samen met de regio ontwikkelen wij een zorgkompas, een digitaal systeem waarmee Alblasserdamse burgers op eenvoudige wijze hun zorg- en/ of ondersteuningsbehoefte helder krijgen en door worden verwezen naar een voorziening die daarbij aansluit.   ➤ In het fysieke loket worden de principes van de Kanteling toegepast, medewerkers worden hiertoe geschoold.
Prestatie-indicatoren
❖ tevredenheid over de toegang tot ondersteuning (bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo IV, SGB0, tweejaarlijks)   ❖ bekendheid met Wmo loket (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks)

Sport
Ambitie
Wij willen dat (meer) Alblasserdammers zich op een gezonde manier kunnen ontspannen en sporten. Wij willen hierbij het eigen initiatief van de sportverenigingen stimuleren en waar mogelijk faciliteren.
Actie(s)
➤ Wij evalueren het sportbeleid in 2012.   ➤ Wij gaan in Drechtstedenverband onderzoeken of samenwerking op het gebied van sportstimulering en kaderondersteuning bij sportverenigingen mogelijk is.
Prestatie-indicatoren
❖ % inwoners dat lid is van een sportvereniging (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks)   ❖ % sporters in Alblasserdam (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks)

Subsidies
Ambitie
Wij subsidiëren organisaties en verenigingen die een bijdrage leveren aan een algemeen voorzieningenaanbod, dat past binnen de sociale infrastructuur, voor zover de financiële situatie dat toelaat.
Actie(s)
➤ Wij geven in samenspraak met de ontvangers van budgetsubsidies uitvoering aan de bezuinigingstaakstelling die ingaat in het subsidiejaar 2013.   ➤ Wij onderzoeken de mogelijkheden van meerjarige prestatieafspraken.   ➤ De Algemene Subsidieverordening (ASV) als instrument voor subsidieverstreking wordt binnen de periode 2012-2013 geëvalueerd.
Prestatie-indicatoren
❖ De jaarlijkse audit geeft inzicht in de manier en juistheid van toepassen van de ASV.   ❖ Een afgeronde evaluatie van de ASV uiterlijk in 2013.

Stichting Welzijn Alblasserdam
Ambitie
Wij zien de Stichting Welzijn Alblasserdam als hoofdaannemer voor het welzijnswerk in Alblasserdam en vragen de stichting in een samenhangend aanbod te voorzien.
Actie(s)
➤ Wij maken prestatieafspraken met de Stichting Welzijn Alblasserdam.   ➤ Wij werken samen met de Stichting Welzijn Alblasserdam aan een goede invulling van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie volgens het concept Welzijn Nieuwe Stijl.   ➤ Wij voeren hiertoe minimaal 4 keer per jaar een ambtelijk en een bestuurlijk overleg.
Prestatie-indicatoren
❖ Bekendheid met Stichting Welzijn Alblasserdam (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2013, vierjaarlijks)   ❖ Jaarverslag en tussentijdse rapportage over de gemaakte prestatieafspraken.

6. Ondersteunen van kwetsbare mensen (oranje)

6.1 Algemene doelstelling

Wij willen kwetsbare mensen ondersteunen en wij willen voorkomen dat deze mensen zichzelf niet meer kunnen redden in de maatschappij en gebruik moeten maken van zwaardere (en duurder) vormen van zorg.

Onder kwetsbare mensen rekenen wij mensen met een beperking, een chronische ziekte of psychische problemen. Maar ook mensen die problemen hebben met opvoeden en opgroeien, eenzame ouderen en (overbelaste) mantelzorgers.

6.2 Voorzieningen en thema's

- *Mantelzorgondersteuning*

In Alblasterdam zijn er ongeveer 3.200 volwassen mantelzorgers. De meeste Alblasterdamse mantelzorgers zorgen voor hun (schoon)ouders. Daarna volgt de zorg voor een kind en voor een partner. Naar schatting zijn er ongeveer 500 mantelzorgers in Alblasterdam overbelast of dreigen dat te raken. Een groot deel (80%) van de mantelzorgers in Alblasterdam kent 'de term' mantelzorgondersteuning¹. Hieraan wordt uitvoering gegeven door de Stichting Welzijn Alblasterdam in samenwerking met MEE Drechtsteden. Er wordt individuele en groepsgewijze ondersteuning geboden (mantelzorgbijeenkomsten), er wordt een registratie van mantelzorgers en de ondersteuningsbehoefte bijgehouden, huisartsen worden benaderd over het onderwerp en er worden activiteiten georganiseerd in het kader van de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg.

- *Eenzaamheid*

Eenzaamheid is niet hetzelfde als 'alleen zijn'. Iemand kan zich eenzaam voelen in een groot gezelschap, terwijl iemand die alleen is niet eenzaam hoeft te zijn. Eenzaamheid is een gevoel en wanneer dit negatief wordt ervaren, kunnen we spreken over eenzaamheid. In Alblasterdam is 42% van de inwoners eenzaam, waarvan 36% matig eenzaam, 4% ernstig eenzaam en 2% zeer ernstig eenzaam (Gezondheidsenquête 2009 Alblasterdam, GGD ZHZ). Ook zijn er mensen die geen hechte band met familie, vrienden of burens hebben en het gevoel hebben uitgesloten te worden, dit kan leiden tot een sociaal isolement. Uit de Participatiemonitor 2009 van het OCD blijkt dat 4% van de Alblasterdammers sociaal geïsoleerd is. De cijfers voor eenzaamheid en sociaal isolement zijn gelijk in de zes Drechtsteden gemeenten, maar liggen iets hoger dan het landelijk niveau.

- *Preventief jeugdbeleid / CJG*

Eind 2009 is het Centrum voor Jeugd en Gezin in Alblasterdam geopend. Het CJG moet voor alle kinderen vanaf -9 maanden tot 23 jaar en hun ouders in Alblasterdam de ondersteuning en informatie bieden die nodig zijn zodat deze kinderen zich kunnen ontwikkelen tot sociaal en economisch zelfstandige volwassenen. Er is een website www.cjgalblasterdam.nl waar jeugdigen en hun ouders terecht kunnen voor informatie. Daarnaast worden vanuit het CJG verschillende projecten op het gebied van preventief jeugdbeleid uitgevoerd. De naderende transitie jeugdzorg zal gevolgen hebben voor het preventief jeugdbeleid en de wijze waarop het CJG is georganiseerd. Er zullen meer taken en verantwoordelijkheden naar de gemeenten en het CJG gaan.

- *Ouderengezondheidszorg*

In regionale nota gezondheidsbeleid ZHZ 2012-2015 is het volgende opgenomen:
"De gemeenten gaan in samenwerking met professionele en vrijwilligersorganisaties in de ouderenzorg en samenwerkingsverbanden beleid ontwikkelen met betrekking tot de preventie- en gezondheidsbevorderingsstructuur voor ouderen. Vanuit de wettelijke context van de Wmo zal dit beleid verder worden vormgegeven. De gemeenten zoeken daarbij aansluiting bij het regionale uitvoeringsprogramma mentale weerbaarheid en bij gezondheidsbevordering van de GGD."

¹ Factsheet Mantelzorg in Alblasterdam, Onderzoekcentrum Drechtsteden mei 2011

Lokaal zijn er de volgende uitgangspunten:

- De Stichting Welzijn Alblasserdam voert het signalerend huisbezoek onder 75-plussers uit. Tijdens het huisbezoek wordt door middel van een vragenlijst informatie verzameld over wonen, gezondheid, zelfredzaamheid, vervoer, sociale contacten en financiën. Deze informatie is van grote waarde voor het te ontwikkelen beleid op de ouderengezondheidszorg.
- Het Wmo beleid 2012- 2015 zal in het eerste kwartaal van 2012 worden vastgesteld. Dit beleid zal de komende jaren flink in beweging blijven door ontwikkelingen als De Kanteling en de Transitie AWBZ begeleiding. Met deze ontwikkelingen dient rekening te houden bij het opstellen van het beleid op de ouderengezondheidszorg.
- De Wmo Adviesraad heeft een rol ten aanzien van de advisering over het Wmo beleid en zal derhalve worden geconsulteerd.

- *De Kanteling*

Het doel van het project De Kanteling is gemeenten te stimuleren om de compensatieplicht op een nieuwe wijze vorm te geven, zodat mensen met een beperking betere kansen hebben om volwaardig mee te doen aan de samenleving. Centraal hierbij staat een omslag van claim- en aanbodgericht werken (voorzieningen en hulpmiddelen) naar vraag- en resultaatgericht werken (participatie en zelfredzaamheid). Een gekantelde manier van werken vergt van gemeenten én burgers een nieuwe benadering. De uitvoering van De Kanteling betreft alle prestatievelden van de Wmo. Omdat er op drie schaalniveaus uitvoering wordt gegeven aan de Wmo (gemeente, Drechtsteden, regio Zuid-Holland Zuid), is het van belang de samenhang bij de uitvoering van De Kanteling te borgen. Om de Kanteling bij de individuele voorzieningen waarvoor de SDD verantwoordelijk is tot een succes te maken, is samenwerking tussen bijvoorbeeld welzijnswerk en maatschappelijk werk in de gemeenten onontbeerlijk. Ook zal een groter beroep op vrijwillige inzet in het domein van zorg en ondersteuning nodig zijn.

Bij de Kanteling zijn eerst investeringen nodig voordat resultaten kunnen worden behaald. De gemeenten in de Drechtsteden hebben gezamenlijk een budget ter beschikking gesteld om het proces te stimuleren. Hiervoor is een projectleider voor een jaar aangesteld. Er is gekozen voor de volgende activiteiten;

1. Visie en juridische verankering: uitwerken van de Wmo en de Kanteling, met de nadruk op de persoonlijke verantwoordelijkheid van burgers. Aanpassen beleids- en juridisch kader Wmo (beleidsplannen, verordening, besluit en beleidsregels).
2. Inventarisatie: aansluiten bij wat er al is, wat er al gebeurt en ontwikkeld wordt op het terrein van maatschappelijke ondersteuning in buurten en gemeenten van de Drechtsteden. Deze initiatieven en projecten moeten we beter in kaart brengen en benutten.
3. Digitale sociale kaart Drechtsteden: het vullen van een digitale, vraaggerichte sociale kaart Drechtsteden, die aansluit bij de businesscase Zorgplein (onderdeel van het regionale dienstverleningsconcept).
4. Scholing, training en communicatie: deskundigheidsbevordering van interne en externe consulenten en adviseurs over het gedachtegoed van 'de kanteling' en communicatie richting maatschappelijke organisaties.
5. Medewerking maatschappelijke partners: medewerking van welzijns- en zorgorganisaties, particuliere organisaties, woningcorporaties, bedrijfsleven, Wmo adviesraden etc. organiseren.
6. Algemene en collectieve diensten: uitbreiding van bestaande of nieuwe algemene en collectieve diensten of voorzieningen.
7. Arrangementen met uitkerings- en onderwijsinstanties: inzet van uitkeringsgerechtigden en stagiaires t.b.v. Wmo doelen (ruimte om de eigen lokale invulling toe te voegen).

- *Transitie AWBZ begeleiding*

Vooruitlopend op de decentralisatie begeleiding is, vanuit Dordrecht, een oriëntatie op extramurale begeleiding in de Drechtsteden uitgevoerd. In vervolg daarop is een startnotitie opgesteld met daarin een voorstel aan de Drechtsteden hoe gezamenlijk de beleidsontwikkeling en implementatie op het gebied van begeleiding kan worden vormgegeven, qua inhoud en proces. Er zijn twee argumenten hiervoor:

- lokale borging bij colleges en raden
- samenhang tussen lokale en regionale voorzieningen

De transitie begeleiding is nadrukkelijk een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Zeker in de eerste fase, van visie- en beleidsontwikkeling, is het van belang dat colleges en gemeenteraden zich hiervan

bewust zijn en betrokken zijn bij het proces. Dit neemt niet weg dat op een later moment, wanneer de uitvoeringsvraagstukken zich voor doen, wel gekozen kan worden voor een regionale insteek, via DSB en Drechttraad.

Het tweede argument is meer van inhoudelijke aard. De transitie begeleiding kent vergelijkbare uitgangspunten als momenteel in de Kanteling Wmo worden gehanteerd: het gaat om eigen kracht van mensen, in de nabijheid, met maximale inzet vanuit de lokale samenleving en partijen. Het gemeentelijk domein, met de bijbehorende lokale voorzieningen, biedt een basisinfrastructuur met een cruciale functie in het kader van begeleiding. Tegelijkertijd dienen deze lokale voorzieningen meer in samenhang te worden gebracht met onze regionale voorzieningen zodat een overzichtelijk en efficiënt aanbod mogelijk is.

Per 1 januari 2013 zal de eerste groep cliënten (in 2014 volgt de totale overdracht van doelgroepen) met een ondersteuningsvraag bij de gemeenten aankloppen en op dat moment moet de uitvoering paraat staan. Er moet beleid en regelgeving zijn, een ondersteuningsaanbod zijn georganiseerd of ingekocht, intake, indicatie en afhandelingprocedures zijn, afspraken over eigen bijdragen etc. In Alblasserdam waren er per 1 januari 2011 236 mensen met een indicatie voor Extramurale begeleiding vanuit de AWBZ (CIZ basisrapportage).

6.3 Beleid

Binnen onze samenleving zijn er verschillende kwetsbare groepen die extra ondersteuning nodig hebben om met te kunnen (blijven) doen. Wij bieden voor deze groepen diverse (lichtere) vormen van advies en ondersteuning en willen daarmee voorkomen dat zij zichzelf niet meer kunnen redden gebruik moeten maken van zwaardere (en duurdere) vormen van zorg.

Mantelzorgondersteuning	
Ambitie	Wij willen mantelzorgers ondersteunen en wij willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken.
Actie(s)	➤ Met Stichting Welzijn Alblasserdam en MEE Drechtsteden worden afspraken gemaakt over de uitvoering van mantelzorgondersteuning. Deze afspraken zullen in ieder geval de volgende elementen bevatten: het bieden van individuele en groepsgewijze ondersteuning, het bereiken van mantelzorgers en het signaleren van (dreigende) overbelasting, het ontlasten en waarderen van de mantelzorger (Dag van de mantelzorg), het benaderen van de eerstelijnszorg. ➤ Wij vragen onze maatschappelijke partners om de signalering van overbelaste mantelzorgers mee te nemen in de dagelijkse praktijk.
Prestatie-indicatoren	❖ % mantelzorgers en spijlorgers in Alblasserdam, bekendheid met mantelzorgondersteuning (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks)

Eenzaamheid	
Ambitie	In samenspraak met de Stichting Welzijn Alblasserdam willen wij komen tot een intensivering van zorg voor ouderen ter voorkoming van eenzaamheid.
Actie(s)	➤ Wij willen de mate van deelname van onze inwoners en de mate van eenzaamheid onder onze inwoners in beeld brengen en vragen de SWA dit te betrekken bij het signalerend huisbezoek ➤ Wij ontwikkelen samen met de SWA een ondersteuningsaanbod om sociale participatie te bevorderen en eenzaamheid tegen te gaan.
Prestatie-indicatoren	❖ % van de Alblasserdamse bevolking dat zegt onvoldoende sociale contacten te hebben en % sociaal isolement (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks) ❖ % eenzame inwoners in Alblasserdam (bron: Gezondheidsmonitor, GGD ZHZ, nulmeting 2009, vierjaarlijks)

Preventief jeugdbeleid / Centrum voor Jeugd en Gezin
Ambitie Wij willen voor ouders en jeugdigen de risicofactoren die optreden bij het opvoeden en opgroeien zo veel mogelijk voorkomen. Wij willen ouders en jeugdigen met opvoed- en opgroevragen op laagdrempelige wijze helpen. Wij willen de transitie Jeugdzorg samen met relevante partijen in de regio Zuid Holland Zuid vormgeven.
Actie(s) > Wij bereiden ons samen met onze buurgemeenten van de regio Zuid-Holland Zuid voor op de transitie Jeugdzorg.
Prestatie-indicatoren ❖ bekendheid onder inwoners met jeugdvoorzieningen en het CJG (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks).

Ouderengezondheidszorg
Ambitie Wij willen de ouderengezondheidszorg bevorderen conform onze wettelijke taak opgenomen in de Wet publieke gezondheid en in aansluiting bij het Wmo beleid.
Actie(s) > Bij het ontwikkelen van het beleid trekken wij nauw op met de Stichting Welzijn Alblasserdam, o.a. uitvoerder van het signalerend huisbezoek 75 plus. > Wij vragen de Wmo Adviesraad advies uit te brengen over het voorgenomen beleid op de ouderengezondheidszorg.
Prestatie-indicatoren ❖ In 2013 is er een vastgestelde visie op een preventie- en gezondheidsbevorderingsstructuur voor ouderen en wordt deze visie geïmplementeerd.

De Kanteling
Ambitie Wij willen invulling geven aan De Kanteling met als primaire doel dat onze inwoners ongeacht hun leeftijd of gezondheidssituatie, kunnen volwaardig meedoen in de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Wij streven hierbij ernaar om oplossingen op maat te zoeken en daarbij eerst te kijken naar het sociale netwerk van mensen en algemene of collectieve voorzieningen.
Actie(s) > Wij nemen samen met de andere Drechtsteden gemeenten deel aan het project De Kanteling, conform het vastgestelde plan van aanpak "Van claims naar oplossingen". > Wij gaan actief communiceren richting maatschappelijke organisaties over De Kanteling. > Wij zorgen voor deskundigheidsbevordering van interne en externe consultants en adviseurs over het gedachtegoed van De Kanteling. > Wij gaan samen met onze maatschappelijke partners kritisch kijken naar (uitbreiding van) voorliggende voorzieningen.
Prestatie-indicatoren ❖ aantal indicaties voor individuele voorzieningen (bron: SDD) ❖ tevredenheid met individuele voorzieningen (Klanttevredenheidsonderzoek Individuele Voorzieningen Wmo, SGB0, tweejaarlijks) ❖ mate waarin voorziening bijdraagt aan zelfredzaamheid / meedoen (bron: Klanttevredenheidsonderzoek Individuele Voorzieningen Wmo, SGB0, tweejaarlijks) ❖ oordeel inwoners over welzijnsvoorzieningen (bron: Participatiemonitor OCD, nulmeting 2009, vierjaarlijks en monitor Leefbaarheid en Veiligheid, OCD, vierjaarlijks)

Transitie AWBZ begeleiding
Ambitie Wij willen ons tijdig en grondig voorbereiden op de transitie AWBZ begeleiding.
Actie(s) > In 2012 werken wij in Drechtsteden verband aan het beleid voor de Transitie AWBZ begeleiding, dit wordt vastgelegd in een implementatieplan. > In 2013 wordt het beleid geïmplementeerd.

- Naast het ontwikkelen en implementeren van beleid in Drechtstedenverband zullen wij lokaal met onze maatschappelijke partners (waaronder ook de Wmo Adviesraad) afstemmen over de transitie.

Prestatie-indicatoren

- ❖ Vastgesteld beleid in 2012
- ❖ Geïmplementeerd beleid in 2013

7. Bieden van maatschappelijke zorg (rood)

7.1 Algemene doelstelling

Wij geven ondersteuning en zorg aan de meest kwetsbaren in onze samenleving.

Enerzijds wordt hier uitvoering aan gegeven door centrumgemeente Dordrecht in het kader van de maatschappelijke zorg (prestatievelden 7,8,9). Anderzijds geven wij lokaal invulling aan de gemeentelijke taken maatschappelijke zorg: preventie en nazorg.

7.2 Voorzieningen en thema's

- *Operationele agenda maatschappelijke zorg 2011-2012*

Voorafgaand aan een nieuwe strategische visie maatschappelijke zorg 2012-2015 heeft centrumgemeente Dordrecht een operationele agenda maatschappelijke zorg opgesteld voor 2011-2012. De operationele agenda geeft inzicht in de basisvoorzieningen en de lopende of nieuwe activiteiten die de partners uitvoeren. De operationele agenda vormt samen met de strategische visie het herijkte beleid voor de Maatschappelijke Zorg (zie bijlage). Bij de ontwikkeling van de operationele agenda hebben de volgende drie uitgangspunten centraal gestaan:

- Een persoonsgericht integraal hulptraject;
- Sluitend aanbod van voorzieningen gericht op de zorgvraag;
- Het bevorderen van de ketensamenwerking.

Naast de basisvoorzieningen zijn er zeven speerpunten waaraan gewerkt zal worden. Dit zijn: Centrale Toegang, aanpak overlast, ontwikkeling Domus (hostel), inbedding coördinatiepunt ex-gedetineerden, doorontwikkeling vrouwenopvang, aanpak huiselijk geweld en lokale zorgnetwerken. De centrumgemeente Dordrecht ontvangt de komende jaren minder middelen vanuit het Rijk als gevolg van het herverdeeldmodel maatschappelijke opvang/OGGZ/ verslavingszorg.

- *Sociaal platform (lokaal zorgnetwerk)*

Het sociaal platform is een overlegstructuur waarin op casusniveau wordt gesproken over inwoners van Alblasserdam waar het niet goed mee gaat. In dit overleg participeren de GGD, Woonkracht 10, politie, GGZ, maatschappelijk werk en de gemeente. De voorzitter wordt vanuit de gemeente geleverd, deze zorgt ervoor dat acties worden uitgezet en opgevolgd. De financiering van de coördinatie van de GGD bij de zorgnetwerken loopt vanuit de centrumgemeente, in 2012 is dat ook nog het geval. Vanaf 2013 moet de coördinatie lokaal worden gefinancierd.

- *Coördinatiepunt ex-gedetineerden*

Met de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de nazorg aan ex-gedetineerden die terugkeren naar de eigen gemeente. In juni 2007 is in een bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten "Samen aan de slag" vastgelegd dat de nazorg aan ex-gedetineerde burgers moet worden verbreed en versterkt. Dit betekent dat ervoor gezorgd moet worden dat maatschappelijke voorzieningen goed aansluiten op detentie en vice versa door informatie-uitwisseling tussen justitie en gemeenten. Op deze manier kan tijdig worden beoordeeld op welke leefgebieden recidiverisico's zich kunnen voordoen. Tevens kan de overgang van detentie naar de vrije samenleving goed geregeld worden om te voorkomen dat betrokkene terugvalt in het oude levenspatroon; zo mogelijk worden activiteiten in het kader van de re-integratie al tijdens detentie ingezet. Het betreft ex-gedetineerden van 18 jaar en ouder. De nazorg aan ex-gedetineerde jongeren (18-) valt onder regie van de justitieketen. Per 1 oktober 2009 is het coördinatiepunt nazorg (ex-)gedetineerden voor de Drechtsteden bij de SDD als proef gestart. Het coördinatiepunt moet definitief worden ingebed. De rijksfinanciering aan de centrumgemeente voor het coördinatiepunt loopt in 2012 en 2013 terug naar resp. 2/3de en 1/3de van het budget. Er is nog geen duidelijkheid over de financiering vanaf 2014.

- *Vangnet bij afsluitingen en uitzettingen gezinnen*

De gemeente Alblasserdam heeft de mogelijkheid gecreëerd om in zeer specifieke gevallen een financiële regeling te treffen met gezinnen om huisuitzettingen of afsluitingen van energie te

voorkomen. De beslissing om een financiële regeling te treffen ligt bij de gemeentesecretaris. Deze besluit op voorspraak van de wethouder Sociale Zaken. Deze zal in voorkomende gevallen worden geadviseerd door het Sociaal Platform. Eventueel hieruit voortvloeiende kosten kunnen ten laste van een deel van het budget Wmo psychosociaal worden gebracht.

- **Lokale aanbieders maatschappelijke zorg**

Binnen de gemeentegrenzen zijn verschillende aanbieders actief die zich richten op mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking of GGZ problematiek. De producten en diensten die zij bieden variëren van dagopvang of (extra- of intramurale) begeleiding tot huisvesting (verblijf). In het kader van de transitie AWBZ begeleiding wordt het steeds belangrijker om deze aanbieders te kennen.

7.3 Beleid

Er is een kleine groep binnen onze samenleving die niet zelfredzaam en daardoor zeer kwetsbaar is. Deze mensen hebben veelal te kampen met multiproblematiek en hebben behoefte aan langdurige en zwaardere vormen van ondersteuning.

Beleid maatschappelijke zorg (prestatievelden 7, 8 en 9)	
Ambitie	Wij zetten ons lokaal met name in voor de preventie en nazorg voor wat betreft de doelgroep van de maatschappelijke zorg. Voor het bieden van zorg en opvang stemmen wij af met de centrumgemeente.
Actie(s)	➤ Wij nemen deel aan het (ambtelijk) overleg maatschappelijke zorg en zetten ons via deze weg in voor goede aansluiting van het centrumgemeente beleid op het lokale beleid. ➤ Wij zetten ons de komende jaren ook weer in voor het sociaal platform en zorgen voor een vangnet bij (dreigende) afsluitingen en uitzettingen van gezinnen binnen onze gemeente. ➤ Wij stemmen met de centrumgemeente af over de voortgang en doorontwikkeling van het coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden. ➤ Wij gaan met zoveel mogelijk organisaties en instellingen die binnen onze gemeente actief zijn op het gebied van de maatschappelijke zorg en geestelijke gezondheidszorg om tafel om de sociale kaart op dit terrein inzichtelijk te krijgen.
Prestatie-indicatoren	❖ Aard en omvang aantal dak- en thuislozen, ontwikkeling van de doelgroep en voorzieningen maatschappelijke zorg, (bron: Monitor Maatschappelijke Zorg Zuid-Holland Zuid, GGD Zuid-Holland, nulmeting 2008, jaarlijks)

8. Financiën, Communicatie en Evaluatie

8.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt inzichtelijk gemaakt hoe de financiële middelen voor de Wmo zijn opgebouwd en worden aangewend ten behoeve van de uitvoering van het beleidsplan. Daarnaast wordt de communicatie rondom de Wmo in brede zin en rondom dit beleidsplan specifiek uitgewerkt. Belangrijke aspecten hierbij zijn de Wmo Adviesraad en de nieuwe bestuursstijl van de gemeente Alblasserdam. Ten slotte wordt beschreven hoe en op welke momenten het Wmo beleid zal worden geëvalueerd.

8.2 Financiën

In de nota van uitgangspunten is reeds aangegeven dat het nieuwe beleid moet passen binnen de huidige begroting en de rijksbijdrage Wmo.

Rijksbijdrage Wmo

Volgens de septembercirculaire 2011 ontvangt Alblasserdam voor 2012 een netto rijksbijdrage van € 1.874.853,-. Na afdracht van onze bijdrage aan de Sociale Dienst Drechtsteden voor de uitvoering van prestatieveld 6 (Individuele voorzieningen), resteert voor de lokale uitvoering van het Wmo beleid € 154.112,-. Dit wordt verdeeld over de volgende budgetten:

FCL	Naam	Bedrag	Uitgaven / activiteiten
63900225	Wmo beleid	58.819	Uren RMO (personeelskosten)
63900231	Wmo KTO	3.000	Jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek conform wettelijke verplichting
63900232	Wmo collectieve preventie	12.337	Uitvoeringsprogramma Mentale Weerbaarheid i.h.k.v. lokaal gezondheidsbeleid
63900233	Ongeoormerkt t.b.v. beleid	63.038	Subsidie mantelzorgondersteuning, onkostenvergoeding Wmo Adviesraad, extra kosten KTO, flexibel budget voor Wmo projecten
63900235	Wmo Adviesraad	16.918	Secretariële ondersteuning, budget voor zaalhuur, cursussen en andere kosten Wmo Adviesraad, uren ambtelijke ondersteuning
		154.112	

Overige inkomsten en uitgaven

- Taakmutatie Maatschappelijke stage

In de taakmutaties is een structureel bedrag opgenomen voor de gemeentelijke taken op het gebied van de maatschappelijke stage. Het gaat om een bedrag van € 10.056,-. Hiervan is in 2011 reeds een bedrag van € 2.000,- geclaimd voor de aanschaf van eXperience (digitaal matchingssysteem). Met dit beleidsplan wordt het resterende bedrag van € 8.056,- geclaimd om de acties genoemd op pagina 16 op te kunnen pakken samen met de Stichting Welzijn Alblasserdam. Het gaat dan om het verder invullen van de makelaarsfunctie.

- Taakmutatie Nadeelgemeente Wmo en Wmo psychosociaal

Dit gaat om een totaalbedrag van € 39.011,-. Over de besteding van deze middelen worden nog nadere voorstellen gedaan na vaststelling van dit beleidsplan. In 2009 hebben wij reeds extra middelen ontvangen van het rijk voor het onderdeel Wmo psychosociaal. Dit budget is beschikbaar als vangnet voor schrijnende kwesties en andere uitgaven die samenhangen met de voorzieningen en activiteiten uit hoofdstuk 7.

- De Kanteling

In 2011 is er een bedrag van € 16.837,- uit de Taakmutatie Wmo gereserveerd voor de uitvoering van het plan van aanpak De Kanteling Wmo Drechtsteden.

Invoeringsmiddelen Transitie AWBZ

In de algemene uitkering worden voor 2012 en 2013 invoeringsmiddelen beschikbaar gesteld voor de Transitie AWBZ. Landelijk gaat het om € 80 miljoen. De verdeelsleutel is in de septembercirculaire bekend gemaakt. De bijdrage per gemeente is opgebouwd uit een vast bedrag en een bedrag per

inwoner en wordt gefaseerd in 2012 en 2013 beschikbaar gesteld. Voor Alblisserdam gaat het om een bedrag van € 69.425,- in 2012 en € 46.628,- in 2013. In de collegevergadering van 9 november 2011 is besloten deze middelen te reserveren voor de transitie extramurale begeleiding die in Drechtsteden verband wordt voorbereid.

Wmo gerelateerde budgetten in de gemeentebegroting

Naast bovengenoemde uitgaven die worden gedaan vanuit de rijksbijdrage voor de Wmo en extra rijksmiddelen, hebben wij in de gemeentebegroting verschillende posten staan die worden ingezet voor Wmo gerelateerde activiteiten. Deze budgetten worden voornamelijk via het instrument subsidie ingezet. Onderstaande tabel bevat de meest relevante budgetten om een indicatie te geven van de uitgaven die worden gedaan in het kader van maatschappelijke ondersteuning.

Wmo gerelateerde budgetten	Geraamd bedrag 2012 e.v.
Individuele Voorzieningen gehandicapten (incl. medische adviezen en herurgenties)	908.692
Vrijwilligersbudget en vrijwilligersverzekering	26.281
Exploitatie- en budgetsubsidies 2012 ²	1.871.243 ³
Waarderingssubsidies 2012 ⁴	61.348

Bovenstaand overzicht is niet uitputtend. Uitgaven aan sport, onderwijs en jeugd zijn bijvoorbeeld buiten beschouwing gelaten. Een compleet overzicht wordt jaarlijks geboden in de gemeentelijke programmabegroting.

² Bibliotheek, Peuterspeelzalen, Maatschappelijk werk, Jeugd- en jongerenwerk, welzijnswerk (opbouwwerk, sociaal raadslieden, ouderenwerk, vrijwilligers- en mantelzorgondersteuning), Landvast en vluchtelingenwerk.

³ N.b. per 2013 vindt er een bezuiniging van 132.000 plaats op het totaal van exploitatie- en budgetsubsidies, dit is opgenomen in de Programmabegroting 2011, pagina 10/11

⁴ verenigingen en maatschappelijke organisaties

8.3 Communicatie

Communicatie rondom het beleidsplan

In het voortraject van het ontwikkelen van dit Wmo beleidsplan zijn maatschappelijke partners betrokken. Er is een gezamenlijke interactieve bijeenkomst met de gemeente Sliedrecht en Papendrecht georganiseerd om input te verzamelen. Daarnaast heeft de Wmo Adviesraad vanaf de startnotitie, nota van uitgangspunten tot en met de eerste en laatste conceptversie van het beleidsplan meegelezen en kunnen reageren op de inhoud.

Wij hebben een inspraakprocedure voor het Wmo beleidsplan gehanteerd, gedurende een periode van zes weken na het vrijgeven van het conceptplan voor inspraak konden reacties worden ingediend. Tijdens de inspraakperiode is een toelichtende bijeenkomst georganiseerd door de gemeente en de Wmo Adviesraad op 9 februari 2012. Maatschappelijke partners en belangstellenden zijn uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Communicatie en participatie algemeen

Communicatie rondom de Wmo zal worden vormgegeven in de lijn van de nieuwe bestuursstijl waarin uitgegaan wordt een verbeterde relatie tussen bestuur en samenleving, interactieve beleidsontwikkeling en meer betrokkenheid bij de gemeente van inwoners, verenigingen, bedrijven, maatschappelijk middenveld, kerken en moskee. Daarnaast zien we dat internet en sociale media steeds belangrijker worden in onze maatschappij. Wij zullen de komende jaren onderzoeken hoe we deze instrumenten beter kunnen inzetten bij het organiseren van bewonersparticipatie en bij de communicatie over de Wmo.

8.4 Evaluatie

In de laatste paragrafen van de hoofdstukken 5, 6 en 7 zijn prestatie-indicatoren opgenomen die veelal gekoppeld zijn aan periodieke onderzoeken van het Onderzoekcentrum Drechtsteden. De meeste onderzoeken zullen in 2013 opnieuw worden uitgevoerd en uiterlijk in 2014 opgeleverd worden. Dit betekent dat de geactualiseerde prestatie-indicatoren beschikbaar zijn in de aanloop naar een nieuw Wmo beleidsplan 2016-2019. In 2015 zal daarom een uitgebreide evaluatie van het beleidsplan plaatsvinden. Wij zullen echter het beleidsplan ook tussentijds toetsen, in ieder geval na twee jaar, omdat er in 2013 / 2014 grote wijzigingen plaatsvinden in de Wmo in het kader van de Transitie AWBZ Begeleiding.

Voorts hebben wij vanuit de Wmo de plicht om jaarlijks tevredenheid over de uitvoering van de Wmo te meten onder de cliënten. De wet schrijft niet voor over welk onderdeel van de Wmo de tevredenheid gemeten dient te worden. In de afgelopen beleidsperiode zijn wij gestart met het jaarlijks uit laten voeren van een tevredenheidsonderzoek onder cliënten van Individuele Voorzieningen. Na drie jaar een ongeveer gelijklopend onderzoeksresultaat ontvangen te hebben, zijn de Drechtsteden door de Regionale Wmo Adviesraad gevraagd om een ander onderdeel van de Wmo onderwerp voor het tevredenheidsonderzoek te laten zijn. In 2011 is door het Onderzoekcentrum Drechtsteden een tevredenheidsonderzoek onder zorg- en welzijnsvrijwilligers uitgevoerd. Afgesproken is dat het Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) Individuele Voorzieningen voortaan tweejaarlijks wordt gehouden in de Drechtsteden en dat we in de tussenliggende jaren, samen met OCD, kijken naar het te onderzoeken deel van de Wmo.

Bijlage 1

Verslag Bijeenkomst 'Samen bouwen we verder aan de Wmo'

Datum	9 februari 2012, 19.00-21.00 uur
Aanwezig	Zie lijst met aanwezige organisaties
Locatie	Landvast, Haven 4 in Alblasserdam

Stelling 1 De sociale infrastructuur in Alblasserdam is voor verbetering vatbaar

Uitleg

Met de sociale infrastructuur wordt bedoeld het totaal aan organisaties, diensten, voorzieningen dat tot doel heeft de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie te bevorderen. Hierbij wordt ook gerekend op de kracht van de samenleving. Is onze sociale infrastructuur opgewassen tegen ontwikkelingen als De Kanteling?

Discussie/opmerkingen

- Alblasserdam in vergelijking met een grote stad een weldaad.
- Groep met een IQ tussen 70-85 dreigt tussen wal en schip te vallen.
- Veel isolement en problemen achter voordeur.

Sportvoorzieningen

- Beter overzicht van de (actuele) activiteiten op de website van de gemeente en in de gemeentegids.
- Mediaverbetering.
- De rol van de combinatiefunctionaris⁵ bekend maken bij een breder publiek.

Voorzieningen voor verstandelijk gehandicapten

- Gemis één centraal aanspreekpunt en plek om bij elkaar te komen in Alblasserdam.
- Regelmatig samen eten is een goed begin.
- Hopelijk wordt dit in de boerderij aan de Randweg gerealiseerd.

Sociale kaart/aanbod aan voorzieningen

- Alblasserdam heeft veel te bieden, maar het is niet overzichtelijk.
- Er is soms sprake van overlap in het aanbod.
- Beter op de website van de gemeente zetten.
- Kenmerken van de diverse organisaties hierbij aanstippen.
- In begrijpelijke taal.
- Als er een goede sociale kaart is, wordt het duidelijk waar overlap zit en waar witte vlekken.

Vanaf 1 september 2011 is de gemeente Alblasserdam gestart met de regeling 'Impuls brede scholen, sport en cultuur', ook wel combinatiefuncties. Het kabinet en de gemeenten willen meer brede scholen realiseren, het sport- en cultuuraanbod voor de jeugd uitbreiden en sportverenigingen versterken. Hiervoor worden combinatiefunctionarissen ingezet: iedere medewerker werkt in 2 sectoren (onderwijs, sport en/of cultuur). Zo kan de ene combinatie- functionaris ondergebracht worden bij een basisschool en een andere bij een sportvereniging. Doel van de regeling is tevens sociale samenhang, integratie en participatie in de buurt te creëren en achterstanden op het gebied van sport en cultuur bij de jeugd te verminderen. Voor meer informatie over de combinatiefuncties kunt u contact opnemen met Veronique Nagtegaal via 14078 of v.nagtegaal@alblasserdam.nl.

Wmo-loket

- Korte lijnen zijn er al, maar het is belangrijk het Wmo-loket breder bekend te maken door in openbare ruimten of wachtkamers en dergelijke een poster (of iets dergelijks) op te hangen;
- Betere communicatie over het Wmo-loket.

Laagdrempelige voorziening

- Er is behoefte aan een laagdrempelige voorziening, zoals het CJG en de SWA, waar mensen geholpen kunnen worden door professionals en/of vrijwilligers (afhankelijk van de hulpvraag).

Stelling 2 De Kanteling: een verrijking of een bezuiniging?

Uitleg

De Kanteling legt een sterke nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van mensen bij het oplossen van problemen, eventueel met hulp van hun sociale netwerk. Pas wanneer zij daar niet toe in staat zijn kan een beroep gedaan worden op voorzieningen. Ziet men de Kanteling als een nieuwe manier van werken (verrijking) of als een bezuinigingsoperatie?

Discussie/opmerkingen

- MEE maakt gebruik van de Sociale Netwerk Strategie (zie: www.meeds.nl)
  - Behoeft van de cliënt centraal;
  - Daaromheen samen met zijn/haar sociale systeem kijken naar oplossingen;
  - Beroepsorganisatie initieert, faciliteert en heeft de taak te coachen.
- Meer ontmoetingsplekken in de wijken, bijvoorbeeld in de kerkgebouwen.
- Hulpverleners moeten nu al klaargestoomd worden voor de Kanteling. Zij moeten hun houding aanpassen.
- Organisaties moeten onderling meer geven en nemen.
- Turkse gemeenschap is een hechte gemeenschap. Mensen ontmoeten elkaar in gemeenschapshuis
- Hoe welvarender je wordt, hoe meer je op je zelf bent.

Verrijking

- De Kanteling kan een verrijking worden, als het goed uitgevoerd wordt.
- De Kanteling is een kans om kritisch te kijken wat we samen beter kunnen doen.
- Jongere mantelzorgers staan al erg onder druk door werk. De vraag is of de Kanteling voor hen een verrijking wordt.
- Voor oudere cliënten komt de Kanteling te vroeg. Dit zijn nog geen mondige burgers, zoals de ouderen van 'overmorgen'.
- Bezuiniging als aansporing meer te delen, meer samen te doen, mensen moeten weer beseffen dat we elkaar nodig hebben.

Signalering/preventie

- Er moet meer aan preventie van de hulpvraag gedaan worden door vroegtijdige informatie over gezondheid.
- Signalerend huisbezoek is goed. Niet alleen senioren, maar ook bij gezinnen en alleenstaande jongeren.
- Voelhoorns: Woonkracht 10, kerken, SWA; wij allen.
- Meer alert zijn op hen die er niet bij zijn.

Stelling 3 Burger in de spits, de overheid buitenspel?

Uitleg

Er wordt steeds meer van de burger verwacht, nadruk op eigen verantwoordelijkheid (burger is aan zet of staat in de spits). Juist de mensen die geen ondersteuning nodig hebben, moeten actief worden (voor zo ver ze dit nog niet zijn). Zij moeten omkijken naar hun burens, vrijwilligerswerk doen. Kortom hun verantwoordelijkheid nemen voor de zwakkeren in de samenleving. Wat is daarbij nog de rol van de overheid (staat de overheid nu buitenspel)?

Discussie/opmerkingen

Verantwoordelijkheid

- Verantwoording naar de burgers toe is goed, mits er voldoende ruggespraak gehouden kan worden.
- Er moet een duidelijke grens gesteld worden aan de eigen verantwoordelijkheid. Overtredingen moeten controleerbaar zijn.

Gemeente

- Gemeente moet faciliterend zijn.
- Gemeente heeft de regie, maar organisaties voeren uit.

Vrijwilligers⁶

- Probleem om voldoende vrijwilligers te vinden:
  - Jongeren ontbreken;
  - Familiesamenstellingen veranderen, o.a. probleem van beide ouders die werken;
  - Teveel gericht op eigen individuele situatie;
  - Steeds mee vrijwilligerswerk wat je overdag doen moet;
  - SWA heeft te weinig vrijwilligers;
  - Hoe krijg je mensen die niets doen toch betrokken?
- Vrijwilligers werven:
  - Maatschappelijke stage is een goed idee;
  - Om vrijwilligers te stimuleren moeten er meer verbanden gelegd worden tussen de verschillende groeperingen;
  - Vrijwilligers moeten actief benaderd worden;
  - Burgers hebben koudwatervrees: laten zien waar behoefte aan is;
  - Voorlichting aan gemeenschappen, zoals de Turkse gemeenschap;
  - Het werven van nieuwe vrijwilligers is een taak van de SWA;
  - Vrijwilligerswerk kan mensen uit hun isolement halen of het gevoel van eigen waarde vergroten;
  - Iedereen laten merken dat ieders inbreng nodig is.

Conclusies

1. Aandacht voor vrijwilligers. Scholing is belangrijk. Let op overbelasting.
2. Aandacht voor speciale groepen, zeker voor de groepen die door de transitie van de begeleiding en de jeugdzorg onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen.
3. Communicatie: twitter, linkedIn, de netwerkmaatschappij benutten, zeker ook de fysieke ontmoetingen.
4. Het verrijkend perspectief van de Kanteling opzoeken en vasthouden. Het mobiliseren van de kracht van de samenleving.

---

⁶ De opmerkingen over vrijwilligers werden bij alle stellingen genoemd. Voor de overzichtelijk zijn ze hier bij elkaar gezet.

AANWEZIGHEIDSLIJST bijeenkomst 9 februari 2012

ORGANISATIE

Turkse Vereniging Alblasserdam
Adullam Gehandicaptenzorg
Woonkracht 10
Yulius
Stichting Welzijn Alblasserdam
Rivas Zorggroep
Ds. Kerstencentrum
Wooncadans
Eleos
Syndion
Evangelische Gemeente Jozua
Stichting Waardeburgh
Wmo adviesraad Alblasserdam
Gezondheidscentrum Dok 11
MEE Drechtsteden
PCOB
ANBO
Ichthus Kerk
SHB
Bouman GGZ
Zorgboerderij Tro Tardi
ASVZ
Openbaar Onderwijs Het Palet
Huisarts
Zorgbelang Zuid-Holland

Bijlage 2

Memorie van Antwoord bij de inspraakreacties op het concept Wmo beleidsplan 2012-2015 "Samen bouwen we verder aan de Wmo"

Hoofdstuk/ onderwerp:	Van:	Advies / reactie	Antwoord gemeente:
<i>Algemeen</i>	SWA	Allereerst willen wij aangeven dat het een gedegen stuk is. Met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen speelt er zich veel af binnen de Wmo en om daar kaders voor te scheppen en dit te verwoorden in een beleidsplan is een behoorlijke opgave. Onze waardering hiervoor.	Wij danken u voor de waardering. Wij willen benadrukken dat een dergelijk compleet stuk niet gerealiseerd had kunnen worden zonder de inbreng van onze maatschappelijke partners zoals de SWA. Deze werkwijze ligt ook in de lijn van hoe wij in de toekomst onze partners om willen gaan.
<i>Onderzoek / verbetering van meetinstrumenten</i>	SWA	Als (nieuwe) welzijnsstichting willen we vanzelfsprekend goede dienstverlening aanbieden. Naast onze eigen inspanningen op dit gebied maken we ook graag gebruik van onderzoeksgegevens, zoals van het OCD. Er wordt echter alleen melding gemaakt van een bepaalde mate van ontevredenheid over de welzijnsvoorzieningen, maar dat de oorzaak onduidelijk is. Het is jammer dat de oorzaak niet beter onderzocht is, met behulp van juist deze gegevens kunnen we actie ondernemen. De SWA onderschrijft de verbetering van de <i>meetinstrumenten</i> dus van harte en wil hier graag aan meewerken. Met name omdat onderzoek een speciale tak van sport is en wij niet de mogelijkheden hebben dit zelf uit te voeren.	Wij gaan met het OCD in gesprek over de verbetering van de meetinstrumenten en zullen de SWA hierbij betrekken. Dit overleg zullen we ook gebruiken voor de verduidelijking van de prestatieafspraken en –indicatoren voor de subsidie aan de SWA.
<i>Kwetsbare groepen: mensen met (dreigende) schulden</i>	SWA	Wat betreft kwetsbare groepen missen we aandacht voor de groep mensen die in de schulden zitten of er dreigen in te raken. Vooral vanuit onze afdeling sociaal raadslieden krijgt men te maken met een toename van het aantal probleemgevallen. Dit is ook duidelijk te zien in de forse toename van mensen die gebruik maken van de Voedselbank. Vanuit de SWA wordt er getracht om de dienstverlening op dit gebied, zowel preventief (voorlichting) als curatief (tot stand brengen van hulpverlening aan huis) zo goed mogelijk uit te voeren. Krijgt dit punt bij de gemeente ook de juiste aandacht?	Vanuit de gemeente krijgt de toenemende schuldenproblematiek de aandacht, ondanks dat dit niet expliciet in het beleidsplan beschreven staat. Wij zullen ons de komende tijd inzetten voor het bij elkaar brengen van belangrijke partijen op dit gebied zoals de SDD / Wmo loket, SWA afdeling sociaal raadslieden en diaconaal platform.
<i>Ontwikkelingen:</i>	SWA	Er wordt aangegeven in de nota dat er belangrijke ontwikkelingen	Momenteel wordt er in

Hoofdstuk/ onderwerp:	Van:	Advies / reactie	Antwoord gemeente:
• De Kanteling • Transitie AWBZ • Bezuinigingen • Jeugdzorg • Wet werken naar vermogen	gaande zijn. Bijvoorbeeld de Kanteling, transitie AWBZ, de aanspraak op individuele voorzieningen wordt ingeperkt en de aankomende forse bezuinigingen. Deze ontwikkelingen hebben grote impact op de werkzaamheden van de SWA en het huidige aanbod van welzijnsvoorzieningen. Er wordt gewerkt om deze ontwikkelingen zo goed mogelijk het hoofd te bieden, maar hoe ziet het proces van de oude naar de nieuwe situatie eruit?		Drechtstedenverband hard gewerkt aan de overgang van de extramurale begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo. Vooralsnog wordt uitgegaan van de datum 1 januari 2013 waarop nieuwe cliënten zich bij de gemeenten zullen melden. Indien de minister vasthoudt aan deze invoeringsdatum betekent dit dat het proces in een zeer krap tijdsbestek moet worden doorlopen. Voor de zomer verwachten wij de visie en het beleid te kunnen laten vaststellen. Wij zullen de SWA zoveel als mogelijk informeren over en betrekken bij het verloop van dit proces. Aangaande De Kanteling weet u dat deze werkwijze steeds meer doorgevoerd wordt door o.a. SDD / Wmo loket en hopelijk ook door onze andere maatschappelijke partners. Omdat wij het belangrijk vinden dat alle maatschappelijke organisaties deze werkwijze invoeren en op elkaar afstemmen, is er onlangs een workshop De Kanteling georganiseerd voor de medewerkers van de SWA en andere maatschappelijke organisaties.
	We missen in de nota de aanpak van dit "overgangsproces". Er worden in het stuk heel veel aanbevelingen gedaan. De wijze van uitvoering en benoemen van het eindresultaat zou nog verder uitgewerkt moeten worden.		Zie ook bovenstaande. Het proces is nog in ontwikkeling en beweging. Ook is onze opdracht vanuit het Rijk nog niet helemaal helder. Het is daarom lastig om in een vierjarig beleidsplan hier verdere uitwerking aan te geven. Wij zullen dit daarom tussentijds doen in deelplannen voor de betreffende onderwerpen / ontwikkelingen en de SWA hierbij betrekken.
	Wmo Adviesraad	Op pagina 7 wordt heel kort aandacht besteed aan de Wet werken	Net als bij de transitie van de extramurale

Hoofdstuk/ onderwerp:	Van:	Advies / reactie	Antwoord gemeente:
		naar vermogen. Wat ons betreft te summier. We adviseren hier aan te geven welke stappen u zet om hier in Alblasterdam vorm en inhoud aan te geven. Goede voorbeelden zijn het gemeentehuis en Landvast schoon te laten maken door de mensen die onder deze wet vallen.	begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo zitten we nog in een ontwikkelfase en kunnen we nog niet het hele proces voorzien. Derhalve beperken wij ons in het beleidsplan tot een beschrijving van de Wet werken naar vermogen en zullen wij dit onderwerp tussentijds in deelplannen uitwerken. Wij onderschrijven uw goede voorbeelden en zullen ons ervoor inzetten om zoveel mogelijk inwoners die niet aan het reguliere werkproces kunnen deelnemen binnen Alblasterdam in te zetten voor klussen. De verschillende reeds bestaande leerwerkbedrijven, bijvoorbeeld in het MFC en in het groen, dienen wat ons betreft als voorbeelden hiervan.
Eenzaamheid	SWA	Preventie van eenzaamheid is ook een belangrijk thema in de nota. Dit is een goede zaak, maar het bestrijden van de eenzaamheid zelf is een taak waar de SWA ook grote waarde aan hecht. Dus niet alleen de aandacht op het preventieve vlak heeft onze voorkeur. Dit jaar wordt ons project E.O.A. (eenzaamheid ouderen Alblasterdam) afgerond en zal er een evaluatierapport verschijnen. Wij hopen mede hierdoor een goede bijdrage te leveren aan de aanpak van eenzaamheidsproblematiek binnen Alblasterdam.	Wij onderschrijven dat niet alleen het voorkomen van eenzaamheid de aandacht moet hebben, maar ook het bestrijden van reeds bestaande eenzaamheid. De eetmogelijkheden in het MFC en de Abblashof zien wij als activiteiten die eraan kunnen bijdragen om mensen uit een sociaal isolement te halen. Het signaleren van bestaande eenzaamheid is hierbij van groot belang en wij zijn blij dat de SWA hierin een bijdrage wil leveren. Graag zouden wij aan de hand van het evaluatierapport E.O.A. van de SWA aanbevelingen ontvangen voor toekomstig beleid.
Preventief jeugdbeleid	Wmo Adviesraad	Op 12 januari is er een overleg geweest van het Diaconaal Platform. De zorg voor de jeugd in Alblasterdam was een van de onderwerpen. Naar aanleiding van dit overleg vragen we met name aandacht voor preventief jeugdbeleid in Alblasterdam (p.21). Welke	Preventief jeugdbeleid staat hoog in het vaandel bij de gemeente. Op pagina 18 en 21 van de nota hebben wij beschreven wat er reeds gebeurt en wat er nog gaat

Hoofdstuk/ onderwerp:	Van:	Advies / reactie	Antwoord gemeente:
		concrete stappen worden er gezet op basis van het beleidsplan 'transitie jeugdzorg'? De gemeenten in Zuid-Holland Zuid trekken hier gezamenlijk in op, maar preventie moet toch vooral lokaal ingezet worden. We adviseren u om in het Wmo beleidsplan al aandacht te geven te geven aan preventief jeugdbeleid gericht op Alblaserdam.	gebeuren de komende tijd op het gebied van preventief jeugdbeleid. In het Wmo beleidsplan hebben wij ons beperkt tot een bondige omschrijving. De uitwerking van het preventief jeugdbeleid kunt u vinden in de nota jeugdbeleid waarop u destijds geadviseerd heeft. Deze nota zal eind van dit jaar worden geëvalueerd. Ook komt er binnenkort een tussenevaluatie van het CJG beschikbaar, deze zullen wij u toesturen. Wat betreft het proces voor de transitie jeugdzorg geldt dat dit, net als de andere transities, in ontwikkeling en er nog geen beleidsplan is vastgesteld.
Communicatie	Wmo Adviesraad	<i>Informatie en advies (p. 16-17)</i> De ambitie is 'informatie over wonen, zorg en welzijn is voor iedere Alblaserdammer op laagdrempelig wijze bereikbaar'. We ondersteunen deze ambitie van harte. We vragen ons af of dit doel bereikt wordt met de acties die worden ingezet: een digitale sociale kaart, een digitaal zorgkompas en het fysieke loket. Een grote groep ouderen heeft geen internet en is dus aangewezen op het loket. We maken ons hier zorgen over. Uit de resultaten van het signalerend huisbezoek blijkt dat (zie bijlagen): • 27% van de bezochte ouderen weet dat zij voor hulp bij het huishouden bij het Wmo-loket moeten zijn, voor de hele provincie is 70%; • Voor een rolstoelvoorziening is dit 32%, provinciaal 59%; • Voor een woningvoorziening is dit 28%, provinciaal 59%; • Voor een vervoersvoorziening is dit 34%, provinciaal 57%; • Het PGB is bij 22% bekend, provinciaal 43%; Duidelijk is dat voor deze mensen de informatie over wonen, zorg en welzijn nog niet op een laagdrempelige manier beschikbaar is. Naarmate de leeftijd hoger is, is de behoefte aan informatie groter. Uit de bijeenkomst van 9 februari 'Samen bouwen we verder aan de	Wij zijn reeds bezig met het verbeteren van de informatievoorziening over wonen, zorg en welzijn. Dit zullen wij niet alleen via de digitale weg doen, maar ook door middel van posters in het dorp, advertenties in de krant en andere laagdrempelige vormen van media. De suggesties die gedaan zijn tijdens de bijeenkomst van 9 februari jl. (bijvoorbeeld informatie in de wachtkamer van de huisarts) zullen wij nader onderzoeken. Wat betreft de door u aangehaalde cijfers uit het signalerend huisbezoek kunnen wij melden dat wij samen met de SWA deze cijfers gaan analyseren. Wij hopen daarmee een verklaring te vinden voor de grote discrepantie tussen de lokale en de provinciale cijfers.

Hoofdstuk/ onderwerp:	Van:	Advies / reactie	Antwoord gemeente:
		Wmo' is naar voren gekomen dat communicatie erg belangrijk is, zoals communicatie over het Wmo-loket. Alblasterdam heeft veel te bieden, maar het aanbod is niet overzichtelijk en niet in begrijpelijke taal geformuleerd. <i>Communicatieplan</i> We adviseren u een apart communicatieplan te schrijven waarin concreet wordt aangegeven hoe de ambitie bereikt kan worden. Digitale middelen zijn uitstekend en moeten zeker beter benut worden. Maar er is meer, zoals informatie op de gemeentepagina in de Klaren, posters over het Wmo-loket in wachtkamers of openbare ruimte. Op deze manier worden ook andere mensen bereikt. De Wmo adviesraad wil graag meedenken bij de opzet en uitwerking van een communicatieplan.	Zie bovenstaande reactie. Wij zullen de komende beleidsperiode verder werken aan de communicatie rondom de Wmo, wij zien er echter geen meerwaarde in om deze acties vast te leggen in een apart op te stellen communicatieplan. Wij zullen in een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma aandacht geven aan de acties die wij rondom de communicatie over de Wmo gaan inzetten.
		<i>Beroep op de samenleving</i> Er wordt steeds meer beroep gedaan op de samenleving. Mensen moeten voor elkaar zorgen en vrijwilligerswerk doen. Gelukkig doet een hele grote groep dit al. Nu is het de uitdaging die mensen te activeren die nog 'weinig of niets' doen. We adviseren dit punt meteen mee te nemen in het communicatieplan.	Wij onderschrijven uw mening dat de grootste uitdaging bij de Kanteling zit om de mensen te activeren die op dit moment nog niet of nauwelijks actief zijn in de samenleving. Dit vergt een specifieke benadering. Wij zullen hierover ook met de SWA in gesprek treden. Een eerste actie op dit punt is het uitbrengen van een Kantelingskrant. Deze zal, waarschijnlijk in het najaar 2012, huis-aan-huis worden verspreid in Alblasterdam. Wij willen met deze krant De Kanteling onder de aandacht brengen van de inwoners. Niet alleen bij de mensen die ondersteuning nodig hebben, maar ook bij de mensen die ondersteuning kunnen bieden. Ook met de inzet van moderne communicatie middelen (sociale media) zullen wij proberen mensen te bereiken die we anders niet bereiken. In de pilot Kinderdijk gaan we hiermee oefenen. Graag gaan wij met u en andere sociale partners de

Hoofdstuk/ onderwerp:	Van:	Advies / reactie	Antwoord gemeente:
			komende tijd over dit onderwerp in discussie.
<i>Clientvolgsysteem</i>	Wmo Adviesraad	De Kanteling legt sterk de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van mensen bij het oplossen van problemen (p.7-8). De nadruk op de eigen verantwoordelijkheid moet niet leiden tot 'het snel afschuiven'. Mensen die een beroep doen op een voorziening zijn vaak emotioneel belast en hierdoor niet altijd bij machte om alles te overzien of zelf te regelen. We adviseren hier nadrukkelijk rekening me te houden. We pleiten in dit kader voor een clientvolgsysteem. Ons voorstel hierbij is dat de mensen die een gesprek aan de keukentafel hebben gehad, na een paar maanden worden gebeld met de vraag of de voorziening voldoet. Het maakt dan niet uit of ze dit zelf geregeld hebben of de gemeente. Het gaat om het resultaat, dat moet de oplossing voor het probleem zijn.	Ondanks dat wij het principe van de Kanteling hanteren zullen er altijd mensen zijn die een extra steuntje nodig hebben in de vorm van individuele ondersteuning. Daarnaast betekent De Kanteling ook maatwerk. Wij pleiten er dan ook voor om niet te veel in regels en procedures vast te leggen. Wij nemen uw suggestie met betrekking tot het clientvolgsysteem mee bij de verdere ontwikkeling van de Kanteling.
<i>Volwaardig meedoen</i>	Wmo Adviesraad	Het doel van de Kanteling is dat mensen met een beperking (volwaardig) mee kunnen doen aan de samenleving. Op pagina 19 wordt geschreven dat mensen 'volwaardig' mee kunnen doen. Op pagina 21 gaat het alleen om meedoen. We adviseren hier dan ook 'volwaardig' bij te schrijven.	Wij hebben uw advies overgenomen en op pagina 21 het woord 'volwaardig' toegevoegd.

MPGAD2012031311540170

GAD 13.03.2012 0170

Gemeente
Alblasserdam**WMO ADVIESRAAD**Secretariaat
Zorgbelang Zuid-Holland
M.H. Trompweg 235
3317 NE DordrechtGemeente Alblasserdam
College van burgemeester en wethouders
Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAMAlblasserdam 10 maart 2012
Kenmerk: 12/03/003/MT
Betreft: Advies Concept Wmo
beleidsplan 2012-2015

Geacht college,

In de vergadering van de Wmo adviesraad van 28 februari jl. hebben we het Concept Wmo beleidsplan 2012-2015 (concept t.b.v. gemeenteraad januari 2012) besproken. Hieronder treft u ons advies aan.

1. Jeugd

Op 12 januari is er een overleg geweest van het Diaconaal Platform. De zorg voor de jeugd in Alblasserdam was een van de onderwerpen. Naar aanleiding van dit overleg vragen we met name aandacht voor preventief jeugdbeleid in Alblasserdam (p.21). Welke concrete stappen worden er gezet op basis van het beleidsplan 'transitie jeugdzorg'? De gemeenten in Zuid-Holland Zuid trekken hier gezamenlijk in op, maar preventie moet toch vooral lokaal ingezet worden. We adviseren u om in het Wmo beleidsplan al aandacht te geven te geven aan preventief jeugdbeleid gericht op Alblasserdam.

2. Communicatie*Informatie en advies (p.16-17)*

De ambitie is 'Informatie over wonen, zorg en welzijn is voor iedere Alblasserdammer op laagdrempelig wijze bereikbaar'. We ondersteunen deze ambitie van harte. We vragen ons af of dit doel bereikt wordt met de acties die worden ingezet: een digitale sociale kaart, een digitaal zorgkompas en het fysieke loket. Een grote groep ouderen heeft geen internet en is dus aangewezen op het loket. We maken ons hier zorgen over. Uit de resultaten van het signalerend huisbezoek blijkt dat (zie bijlagen):

- 27% van de bezochte ouderen weet dat zij voor hulp bij het huishouden bij het Wmo-loket moeten zijn, voor de hele provincie is 70%;
- Voor een rolstoelvoorziening is dit 32%, provinciaal 59%;
- Voor een woningvoorziening is dit 28%, provinciaal 59%;
- Voor een vervoersvoorziening is dit 34%, provinciaal 57%;
- Het PGB is bij 22% bekend, provinciaal 43%;

Duidelijk is dat voor deze mensen de informatie over wonen, zorg en welzijn nog niet op een laagdrempelige manier beschikbaar is. Naarmate de leeftijd hoger is, is de behoefte aan informatie groter.

Uit de bijeenkomst van 9 februari 'Samen bouwen we verder aan de Wmo' is naar voren gekomen dat communicatie erg belangrijk is, zoals communicatie over het Wmo-loket. Alblasterdam heeft veel te bieden, maar het aanbod is niet overzichtelijk en niet in begrijpelijke taal geformuleerd.

Communicatieplan

We adviseren u een apart communicatieplan te schrijven waarin concreet wordt aangegeven hoe de ambitie bereikt kan worden. Digitale middelen zijn uitstekend en moeten zeker beter benut worden. Maar er is meer, zoals informatie op de gemeentepagina in de Klaroen, posters over het Wmo-loket in wachtkamers of openbare ruimte. Op deze manier worden ook andere mensen bereikt. De Wmo adviesraad wil graag meedenken bij de opzet en uitwerking van een communicatieplan.

Beroep op de samenleving

Er wordt steeds meer beroep gedaan op de samenleving. Mensen moeten voor elkaar zorgen en vrijwilligerswerk doen. Gelukkig doet een hele grote groep dit al. Nu is het de uitdaging die mensen te activeren die nog 'weinig of niets' doen. We adviseren dit punt meteen mee te nemen in het communicatieplan.

3. Eigen verantwoordelijkheid/cliëntvolgsysteem

De Kanteling legt sterk de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van mensen bij het oplossen van problemen (p.7-8). De nadruk op de eigen verantwoordelijkheid moet niet leiden tot 'het snel afschuiven'. Mensen die een beroep doen op een voorziening zijn vaak emotioneel belast en hierdoor niet altijd bij machte om alles te overzien of zelf te regelen. We adviseren hier nadrukkelijk rekening mee te houden.

We pleiten in dit kader voor een cliëntvolgsysteem. Ons voorstel hierbij is dat de mensen die een gesprek aan de keukentafel hebben gehad, na een paar maanden worden gebeld met de vraag of de voorziening voldoet. Het maakt dan niet uit of ze dit zelf geregeld hebben of de gemeente. Het gaat om het resultaat, dat moet de oplossing voor het probleem zijn.

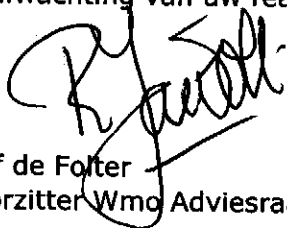
4. Volwaardig

Het doel van de Kanteling is dat mensen met een beperking (volwaardig) mee kunnen doen aan de samenleving. Op pagina 19 wordt geschreven dat mensen 'volwaardig' mee kunnen doen. Op pagina 21 gaat het alleen om meedoen. We adviseren hier dan ook 'volwaardig' bij te schrijven.

5. Wet werken naar vermogen

Op pagina 7 wordt heel kort aandacht besteed aan de Wet werken naar vermogen. Wat ons betreft te summier. We adviseren hier aan te geven welke stappen u zet om hier in Alblasterdam vorm en inhoud aan te geven. Goede voorbeelden zijn het gemeentehuis en Landvast schoon te laten maken door de mensen die onder deze wet vallen.

In afwachting van uw reactie, met vriendelijke groet,

Rolf de Folter
Voorzitter Wmo Adviesraad Alblasterdam

c.c. mevrouw S. van Nes

Label 20d Aantal respondenten dat bekend is met, informatiebehoefte heeft met betrekking tot, gebruik maakt van en gebruikbehoefte heeft met betrekking tot voorzieningen op het gebied van hulp- en dienstverlening via het Wmo-loket

N: 259

centraal loket wmo			
bekend	108	41	47
niet bekend, wel behoefte aan informatie	10	4	8
gebruik	18	7	9
geen gebruik, wel behoefte gebruik	1	0	2
huishoudelijke verzorging (wmo)			
bekend	71	27	70
niet bekend, wel behoefte aan informatie	14	5	4
gebruik	48	19	24
geen gebruik, wel behoefte gebruik	1	0	4
rolstoelvoorziening (wmo)			
bekend	82	32	59
niet bekend, wel behoefte aan informatie	4	2	2
gebruik	14	5	6
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	1
woningvoorziening (wmo)			
bekend	73	28	59
niet bekend, wel behoefte aan informatie	3	1	3
gebruik	7	3	9
geen gebruik, wel behoefte gebruik	1	0	2
vervoersvoorziening (wmo)			
bekend	89	34	57
niet bekend, wel behoefte aan informatie	4	2	4
gebruik	31	12	16
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	3
persoonsgebonden budget (wmo)			
bekend	58	22	43
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	0	2
gebruik	3	1	2
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0
tevredenheid over het gebruik van deze voorzieningen			
tevreden	41	87	87
niet tevreden	6	13	13

Voor de weergave van de redenen waarom respondenten niet tevreden zijn met het gebruik van voorzieningen wordt verwezen naar de bijlage.

Tabel 20e Aantal respondenten dat bekend is met, informatiebehoefte heeft met betrekking tot, gebruik maakt van en gebruiksbehoefte heeft met betrekking tot voorzieningen op het gebied van hulp- en dienstverlening via het Wmo-loket, uitgesplitst naar geslacht

centraal loket wmo				
bekend	41	41	65	41
niet bekend, wel behoefte aan informatie	3	3	7	4
gebruik	9	9	9	6
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	1	1
huishoudelijke verzorging (wmo)				
bekend	29	29	42	28
niet bekend, wel behoefte aan informatie	5	5	9	6
gebruik	17	17	31	19
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	1	1
rolstoelvoorziening (wmo)				
bekend	34	34	48	30
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	3	2
gebruik	6	6	8	5
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0
woningvoorziening (wmo)				
bekend	30	30	43	27
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	2	1
gebruik	5	5	2	1
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	1	1
vervoersvoorziening (wmo)				
bekend	38	38	51	32
niet bekend, wel behoefte aan informatie	2	2	2	1
gebruik	10	10	21	13
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0
persoonsgebonden budget (wmo)				
bekend	27	27	31	19
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	0	0
gebruik	1	1	2	1
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0
tevredenheid over gebruik voorzieningen				
tevreden	19	79	22	96
niet tevreden	5	21	1	4

Tabel 20f Aantal respondenten dat bekend is met, informatiebehoefte heeft met betrekking tot, gebruik maakt van en gebruikbehoefte heeft met betrekking tot voorzieningen op het gebied van hulp- en dienstverlening via het Wmo-loket, uitgesplitst naar leeftijd

centraal loket wmo						
bekend	37	46	38	40	28	37
niet bekend, wel behoefte aan informatie	3	4	2	2	5	7
gebruik	4	5	7	7	6	8
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	1	1	0	0
huishoudelijke verzorging (wmo)						
bekend	28	33	22	23	20	28
niet bekend, wel behoefte aan informatie	5	6	7	7	2	3
gebruik	10	13	19	20	16	21
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0	1	1
rolstoelvoorziening (wmo)						
bekend	30	38	27	28	24	32
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	0	0	3	4
gebruik	4	5	4	4	6	8
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0	0	0
woningvoorziening (wmo)						
bekend	29	36	25	26	17	22
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	0	0	2	3
gebruik	1	1	1	1	4	5
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0	1	1
vervoersvoorziening (wmo)						
bekend	23	29	37	39	27	36
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	1	1	2	3
gebruik	6	8	13	14	9	12
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0	0	0
persoonsgebonden budget (wmo)						
bekend	22	28	25	26	11	14
niet bekend, wel behoefte aan informatie	1	1	0	0	0	0
gebruik	0	0	1	1	2	3
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0	0	0
tevredenheid over gebruik van voorzieningen						
tevreden	7	88	17	89	13	81
niet tevreden	1	13	2	11	3	19

Tabel 20g Aantal respondenten dat bekend is met, informatiebehoefte heeft met betrekking tot, gebruik maakt van en gebruiksbehoefte heeft met betrekking tot voorzieningen op het gebied van hulp- en dienstverlening via het Wmo-loket, uitgesplitst naar huishoudensamenstelling

centraal loket wmo				
bekend	54	36	52	50
niet bekend, wel behoefte aan informatie	7	5	3	3
gebruik	10	6	8	8
geen gebruik, wel behoefte gebruik	1	1	0	0
huishoudelijke verzorging (wmo)				
bekend	37	24	34	32
niet bekend, wel behoefte aan informatie	8	5	6	6
gebruik	32	21	16	15
geen gebruik, wel behoefte gebruik	1	1	0	0
rolstoelvoorziening (wmo)				
bekend	42	27	40	38
niet bekend, wel behoefte aan informatie	3	2	1	1
gebruik	10	6	4	4
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0
woningvoorziening (wmo)				
bekend	34	22	39	37
niet bekend, wel behoefte aan informatie	2	1	1	1
gebruik	4	3	3	3
geen gebruik, wel behoefte gebruik	1	1	0	0
vervoersvoorziening (wmo)				
bekend	49	32	40	38
niet bekend, wel behoefte aan informatie	2	1	2	2
gebruik	22	14	9	9
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0
persoonsgebonden budget (wmo)				
bekend	26	17	32	30
niet bekend, wel behoefte aan informatie	0	0	1	1
gebruik	2	1	1	1
geen gebruik, wel behoefte gebruik	0	0	0	0
tevredenheid over gebruik van voorzieningen				
bekend	26	90	15	83
niet bekend, wel behoefte aan informatie	3	10	3	17

Tabel 12 Hulpmiddelen, categorie 'anders' (zie tabel 16 tabellenboek)

Hulpmiddelen	aantal
aangepast bed	1
korset	1
steunkousen	1
totaal	3

Tabel 13 Hulpbronnen, categorie 'anders' (zie tabel 19 tabellenboek)

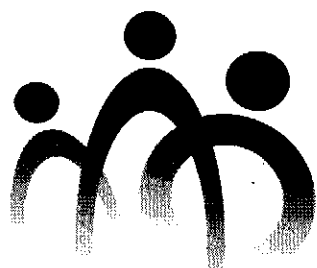
Hulpbronnen	aantal
kerk	2
rivas	3
verzorging/verpleging	4
vriendin	1
totaal	10

Tabel 14 Redenen ontevredenheid gebruik Wmo-voorzieningen (zie tabel 20 tabellenboek)

Redenen ontevredenheid gebruik Wmo-voorzieningen	aantal
aanvraag voor tillift niet gehonoreerd	1
ontevreden over drechthopper	2
pgb is gekort	1
te weinig huishoudelijke hulp	1
totaal	5

Tabel 15 Redenen voor ontevredenheid over wijze van verplaatsing (zie tabel 21 tabellenboek)

Redenen voor ontevredenheid over wijze van verplaatsing	aantal
afhankelijk van derden	2
ontevreden over valys	2
vanwege slechte gezondheid/ouderdom	6
veel problemen met vervoer	1
totaal	11

STICHTING WELZIJN ALBLASSERDAM

SAMEN DOEN, SAMEN LEVEN EN IEDEREEN DOET MEE!

MPGAD2012031909430224

GAD 19.03.2012 0224

GESCAND

Betreft: Reactie WMO-beleidsplan
Stichting Welzijn Alblasserdam

Alblasserdam, 9 maart 2012

Geacht College,

Namens het bestuur van Stichting Welzijn Alblasserdam geven wij u een reactie op het Wmo beleidsplan 2012-2015.

Allereerst willen wij aangeven dat het een gedegen stuk is. Met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen speelt er zich veel af binnen de Wmo en om daar kaders voor te scheppen en dit te verwoorden in een beleidsplan is een behoorlijke opgave. Onze waardering hiervoor.

Wel hebben we een aantal opmerkingen:

- Als (nieuwe) welzijnsstichting willen we vanzelfsprekend goede dienstverlening aanbieden. Naast onze eigen inspanningen op dit gebied maken we ook graag gebruik van onderzoeksgegevens, zoals van het OCD. Er wordt echter alleen melding gemaakt van een bepaalde mate van ontevredenheid over de welzijnsvoorzieningen, maar dat de oorzaak onduidelijk is. Het is jammer dat de oorzaak niet beter onderzocht is, met behulp van juist deze gegevens kunnen we actie ondernemen. De SWA onderschrijft *de verbetering van de meetinstrumenten* dus van harte en wil hier graag aan meewerken. Met name omdat onderzoek een speciale tak van sport is en wij niet de mogelijkheden hebben dit zelf uit te voeren.
- Wat betreft kwetsbare groepen missen we aandacht voor de groep mensen die in de schulden zitten of er dreigen in te raken. Vooral vanuit onze afdeling sociaal raadslieden krijgt men te maken met een toename van het aantal probleemgevallen. Dit is ook duidelijk te zien in de forse toename van mensen die gebruik maken van de Voedselbank. Vanuit de SWA wordt er getracht om de dienstverlening op dit gebied, zowel preventief (voorlichting) als curatief (tot stand brengen van hulpverlening aan huis) zo goed mogelijk uit te voeren. Krijgt dit punt bij de gemeente ook de juiste aandacht?
- Er wordt aangegeven in de nota dat er belangrijke ontwikkelingen gaande zijn. Bijvoorbeeld de Kanteling, transitie AWBZ, de aanspraak op individuele voorzieningen wordt ingeperkt en de aankomende forse bezuinigingen. Deze

ontwikkelingen hebben grote impact op de werkzaamheden van de SWA en het huidige aanbod van welzijnsvoorzieningen.

Er wordt gewerkt om deze ontwikkelingen zo goed mogelijk het hoofd te bieden, maar hoe ziet het proces van de oude naar de nieuwe situatie eruit?

- We missen in de nota de aanpak van dit "overgangsproces". Er worden in het stuk heel veel aanbevelingen gedaan. De wijze van uitvoering en benoemen van het eindresultaat zou nog verder uitgewerkt moeten worden.
- Preventie van eenzaamheid is ook een belangrijk thema in de nota. Dit is een goede zaak, maar het bestrijden van de eenzaamheid zelf is een taak waar de SWA ook grote waarde aan hecht. Dus niet alleen de aandacht op het preventieve vlak heeft onze voorkeur.

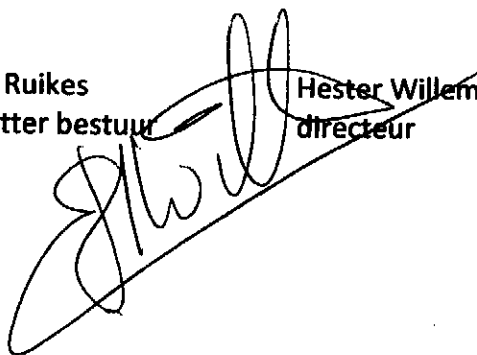
Dit jaar wordt ons project E.O.A. (eenzaamheid ouderen Alblasserdam) afgerond en zal er een evaluatierapport verschijnen. Wij hopen mede hierdoor een goede bijdrage te leveren aan de aanpak van eenzaamheidsproblematiek binnen Alblasserdam.

Tot zover onze bevindingen. Wij hopen wederom op een goede samenwerking met de gemeente en met name de beleidsmedewerkers en onze collega's uit welzijn en zorg om de zaken die op ons afkomen zo goed en verantwoord mogelijk het hoofd te bieden.

Vriendelijke groet,
Namens bestuur SWA

André Ruikes
Voorzitter bestuur

Hester Willemsen
directeur

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to Hester Willemsen, is written over the printed names and titles of both André Ruikes and Hester Willemsen.